

BROTTSOFFER
JOUREN
☎ 116 006

Årsberättelse
och Årsredovisning

2023

Innehåll

Värdegrund	3
Året i korthet	4
Inledning	5
Effektrapport	6
Operation: har du ställt frågan?	8
Ideellt engagemang	9
Statistik	10
Stöd i domstol	17
Telefoncentralen	18
Stöd på eget språk	19
Opinionsbildning	20
Våld i nära relation	23
Anhöriga	25
Barn och unga	26
Bedrägerier	28
Äldre	29
Personer med funktionsnedsättning	30
Utsatta områden	31
Organisationsutveckling	32
Utbildning och kompetensutveckling	34
Internationellt samarbete	36
COVIS	38
Kommunikation	40
Tidningen brottsoffer	42
Organisation	44
Underskrifter	47
Revisionsberättelse	64

Brottsofferjouren Sverige

Tryck: Bywind, 2024

Grafisk form: Karin Rosenberg

Omslagsfoto: Tobias Björkgren

Värdegrund

Brottsofferjouren Sveriges ändamål är att erbjuda och ge medmänskligt stöd, information och praktisk vägledning till brottsutsatta, vittnen och anhöriga.

Brottsofferjourens insatser är ett komplement och ett alternativ till myndigheternas stöd. Brottsofferjouren betonar aktiv samverkan med andra organisationer och myndigheter för att kontinuerligt utveckla stödet till brottsutsatta och stärka deras rättigheter.

Brottsofferjourens vision för samhällets brottsofferstöd är att alla som utsätts för brott ska få ett likvärdigt stöd när det gäller att hantera:

- › rättsprocessens alla delar, inklusive polisutredning, skydds- och skadeståndsfrågor samt försäkringsfrågor.
- › psykiska, fysiska, sociala och existentiella konsekvenser av brottet.

Stödinsatserna ska erbjudas skyndsamt och pågå tills den brottsutsatta personens behov är tillgodosett. Med brottsutsatt menas en person som upplever sig utsatt för brott, eller är närstående till någon som upplever sig utsatt för brott. Det gäller oavsett om polisanmälan gjorts eller inte.

I visionen ingår också rätten till stöd, information och vid behov skydd till människor som bevittnar brott, från inledningen av rättsprocessen till uppföljningen efter. Vittnen ska känna full trygghet att lämna sin berättelse.

Brottsofferjouren vägleds utöver stadgarna med minimikrav av denna värdegrund som beskriver organisationens utgångspunkter och det grundläggande förhållningssätt varje person som är aktiv inom Brottsofferjouren har i arbetet gentemot brottsutsatta, vittnen och anhöriga (stödsökanden) och varandra i organisationen. Dessa grundläggande dokument kompletteras med policyer i olika sakfrågor.

Värdegrunden gäller för all verksamhet i Brottsofferjouren såväl i en lokal brottsofferjour som för Brottsofferjouren Sverige.

Utgångspunkter – Mänskliga rättigheter

De mänskliga rättigheterna är utgångspunkten för vårt arbete. Diskriminering på grundval av kön eller könsidentitet, hudfärg, etniskt ursprung, socialt ursprung eller position, genetiska markörer, språk, religion eller annan trosuppfattning, politisk

uppfattning eller annan åsikt, minoritetsgruppsstillhörighet, ekonomisk ställning, funktionsnedsättning, ålder eller sexuell läggning är inte tillåten inom Brottsofferjouren. Vi värnar om alla människors lika värde och lika rättigheter.

Ledord

Följande fyra ord med sina beskrivningar anger de förhållningssätt som varje person som är aktiv inom Brottsofferjouren har i sitt arbete.

Empatisk

Vi bekräftar den stödsökandes upplevelse utan att ta ställning i sakfrågor genom att:

- › respektera olikheter.
- › lyssna aktivt.
- › vara inkännande.

Engagerad

Vi drivs av en vilja att hjälpa stödsökande att hantera sin situation utan att överta ansvar från den utsatta personen genom att:

- › ge information, praktiska råd och stöd.
- › erbjuda en lugn och trygg samtalsmiljö.
- › vara intresserad av utvecklingen i det lokala samhället och omvärlden i övrigt.

Trovärdig

Vi förmedlar stöd och information utifrån den stödsökandes situation utan att låta våra egna behov och intressen styra genom att:

- › använda vår erfarenhet och kunskap.
- › så långt som möjligt sätta oss in i den stödsökandes upplevelse.
- › respektera den stödsökandes integritet.

Ansvarskännande

Vi tar ansvar för att göra det vi lovat och att det ligger inom vårt uppdrag och den egna förmågan genom att:

- › ha god självkänedom.
- › vid behov hänvisa stödsökande till andra inom den egna organisationen eller till någon annan ideell organisation.
- › vid behov hänvisa stödsökande, exempelvis till socialtjänsten, hälso- och sjukvården eller juridisk expertis.

BROTTSOFFER- JOURENS ERBJUDANDE

Brottsofferjouren är en sekulär och parti-politiskt obunden ideell organisation som ger stöd till brottsoffer, vittnen och anhöriga. Det spelar ingen roll vem du är eller vilket brott du har utsatts för.

Brottsutsatta kan vara anonyma i kontakten med oss, stödet är kostnadsfritt, vi har avgett tystnadslöfte och ingen polisanmälan krävs.

Grunden i vårt arbete är FN:s deklaration om mänskliga rättigheter, där alla människors lika värde och rättigheter slås fast.

+31%

Polisens ärendeförmedling till BOJ ökade med 31 procent under 2023. Ökningen beror till stor del på det lyckade projektet "Operation: Har du ställt frågan?".

> Läs mer på sida 8

4,3 AV 5

Enkät svar från personer som fått stöd från BOJ

För de fyra frågor som utvärderar BOJ på områden som bemötande, information, behovsuppfyllelse och om man skulle rekommendera oss är det genomsnittliga betyget 4,3 på en femgradig skala.

> Läs mer på sida 16

29 språk

BOJ erbjuder brottsutsatta, anhöriga och vittnen stöd på sitt modersmål. Under 2023 erbjöds stöd på 29 olika språk, inklusive teckenspråk, av 49 språkstödjare.

> Läs mer på sida 19

Telefoncentralen hade

11 595 inkommande samtal under 2023.

> Läs mer på sida 18

61 496

61 496 personer fick stöd av BOJ under 2023 vid kontakt med någon av våra 60 lokala jourer, vår nationella stödlinje 116 006 eller i samband med rättegång i 54 av landets domstolar.

60

Brottsofferjouren (BOJ) bestod under 2023 av 60 lokala brottsofferjourer som var medlemmar i riksförbundet Brottsofferjouren Sverige.

Förbundsordförande och generalsekreterare har ordet

Problem och förhoppningar gällande brottsoffers rättigheter

I likhet med vad som hände under år 2022 blev även 2023 ett mörkt år när det kommer till den eskalerande gängkriminaliteten. Brottsligheten drabbar långt fler än de direkta offren, som ofta är unga och inte sällan barn. Anhöriga blir lidande, vittnen traumatiseras och helt oskyldiga människor har fått sina bostäder söndersprängda.

Tragiska dödsfall har inträffat. Ibland räcker orden inte riktigt till för att beskriva alla tragedier och samhällsskador den hänsynslösa gängbrottsligheten för med sig. Utöver detta tillkommer effekten på rättsväsendet. Omprioriteringar och tids- och personalbrist inom polisen gör ofta att andra brottsutredningar blir nedprioriterade samt att anmälare av mängdbrott ofta måste anstränga sig för att söka få till stånd en polisutredning.

Detta kan gälla även i fall där bevisläget kan synas vara gynnsamt. Situationen gällande mängdbrotten riskerar påverka allmänhetens förtroende negativt.

I Brottsofferjourernas nationella telefoncentral 116 006 och hos flera lokala brottsofferjourer har också gängbrottsligheten märkts av i form av fler samtal från framför allt anhöriga till brottsutsatta och förövare.

BOJ har tagit fram material för att stötta jourerna i detta för att alla inom BOJ ska kunna ge ett fullgott likvärdigt medmänskligt stöd i hela landet.

Inför riksdagsvalet 2022 lanserade BOJ sitt manifest för brottsoffers rättigheter, innehållande tio punkter. På flera av punkterna har det hänt positiva saker under året.

Till exempel har regeringen tillsatt en utredning om förbättrade ersättningsregler för brottsoffer. Utredningen innehåller bland annat förslag om att ersättning (skadestånd) ska betalas ut snabbt och enkelt samt att brottsoffret ska ha rätt till brottskadeersättning redan när domen om skadestånd vunnit laga kraft, så att brottsoffret slipper gå omvägen via Kronofogden och sitt försäkringsbolag. Detta är mycket positivt och en fråga som BOJ drivit länge.

Det verkar även finnas hopp för en kommande samlad brottsofferlag, då detta är en fråga som nuvarande regeringsparti Moderaterna driver och står bakom.

»BOJ kan avlasta polisen så att de kan fokusera på utredning istället för medmänskligt och praktiskt stöd.«

Ärendeförmedlingen direkt från polisen har ökat med 31 procent, vilket fick till följd att nästan 7 000 fler personer fick stöd från BOJ under 2023. Ökningen beror till stor del på en satsning inom Brottsofferjouren, ursprungligen

initierad av Brottsofferjouren Mellersta Skåne. Satsningen går ut på att utbilda lokala PKC-enheter (polisens kontaktcenter) om Brottsofferjourens erbjudande under parollen ”Har du ställt frågan?”, här syftades på frågan ”Önskar du kontakt med en brottsofferstödande organisation?”.

Projektet belyser på vilket sätt BOJ kan avlasta polisen så att de kan fokusera på utredning istället för medmänskligt och praktiskt stöd, vilket vi med glädje ger till brottsutsatta. Initiativet har burit frukt och spridits inom organisationen och ärendemängden fortsätter att peka uppåt.

Vi vill rikta ett stort tack till alla anställda och ideella inom BOJ som gjort ovärderliga insatser under året. Ni gör alla stor skillnad för brottsoffer, vittnen och anhöriga och bidrar till att vi växer och blir starkare som organisation. Ett stort tack för 2023! ●

Sven-Erik Alhem
Förbundsordförande

Fredrik Mellqvist
Generalsekreterare

Grundläggande effektrapport verksamhetsåret 2023

BOJ är en partipolitiskt och religiöst obunden ideell organisation vars huvudsakliga verksamhetsmål är att ge stöd, information och praktisk vägledning till brottsoffer, vittnen och deras anhöriga, att verka för att deras behov tillgodoses, att kunskap om deras situation sprids och att i övrigt verka för brottsförebyggande åtgärder.

BOJ:s förbundsorganisation

Brottsofferjouren Sverige samlar cirka 60 brottsofferjourer över hela Sverige som erbjuder stöd till målgruppen via telefon, e-post, chatt, personligt möte eller i samband med rättegång i de flesta av landets domstolar. Vårt stöd är kostnadsfritt, vi har tystnadslöfte och ingen polisanmälan krävs. Stödsökanden kan vara anonym i kontakten med oss, och ingenting förs vidare till myndigheter eller andra organisationer utan att stödsökanden själv önskar det.

»Temat för 2023 var bedrägerier, där vi såg en mycket kraftig ökning av ärenden, framför allt vad gällde äldre stödsökande.«

Förändringsteori

BOJ har en avgörande roll i Sveriges uppfyllande av EU:s Brottsofferdirektiv, som ger alla brottsoffer rätt till kostnadsfri och konfidentiell hjälp från stödverksamheter som tillvaratar deras intressen och behov. Målet med Brottsofferjourens arbete är att likvärdigt stöd av hög kvalitet ska finnas tillgängligt för alla brottsoffer, vittnen och anhöriga i hela landet, oavsett vem man är och vad man varit med om.

Resurser

Verksamheten finansieras på förbunds nivå främst av statliga bidrag från Brottsofferfonden och Socialstyrelsen samt projektmedel som varierar från år till år. Lokalt finansieras verksamheten av kommunbidrag och bidrag från Brottsofferfonden. Insamlingsmedel och gåvor finansierar idag en mycket liten del av verksamheten. BOJ arbetar för att mer aktivt utöka andelen insamlingsmedel och gåvor – förbundet har sedan många år 90-konto och är sedan 2021 medlemmar i *Giva*.

Aktiviteter och effekter

Brottsofferjouren Sverige ska som förbundsorganisation verka för att de lokala brottsofferjourerna kan utföra sitt stöduppdrag gentemot målgruppen så att vi tillsammans kan nå målet om likvärdigt stöd av hög kvalitet över hela landet. Vi arrangerar utbildningar, ger förenings- och organisationsstöd, driver den nationella telefonlinjen 116 006 och arbetar med samverkan och samordning i olika frågor. Förbundet arbetar också utåtriktat med opinionsbildning och påverkansarbete för att belysa brottsoffers och vittnens rättigheter, stärka brottsutsattas röst i samhället, etablera nära samarbeten med andra aktörer nationellt och internationellt.

En utförlig beskrivning av de effekter verksamheten syftar till att uppnå finns i *Verksamhetsinriktning 2022–2025* och i *Brottsofferjourens brottsofferpolitiska program*. De aktiviteter som genomförts under 2023 framgår av denna årsberättelse.

+7000 PERSONER

7 000 fler personer
fick stöd i jämförelse
med 2022

Resultat och utvärdering

Brottsofferjourens Sveriges totala verksamhetskostnader under 2023 var 19 606 246 kr. Gåvor och insamlade medel uppgick till 53 976 kr.

»Resultatet av organisationens gemensamma arbete blev en ökning av polisens ärendeförmedling med 31 procent.«

Under 2023 låg fokus bland annat på att i samverkan med polisen tillse att fler skulle få erbjudande om stöd vid polis-anmälan och därefter på ett enkelt och effektivt sätt förmedlas till BOJ och andra stödorganisationer. En nationell arbetsgrupp, *Operation: Har du ställt frågan?* bildades och en landsomfattande kampanj riktad mot polisens anställda på regional och lokal nivå genomfördes systematiskt av medlemsföreningarna inom BOJ. Resultatet av organisationens gemensamma arbete blev en ökning av polisens ärendeförmedling med **31 procent** under 2023. En motsvarande ökning har vi inte sett på 10 år

– omkring 7 000 fler personer fick stöd i jämförelse med 2022. Temat för 2023 var bedrägerier, där vi såg en mycket kraftig ökning av ärenden, framför allt vad gällde äldre stödsökande.

Under slutet av 2022 öppnades en ny avdelning för stöd i domstol i BOJ:s gemensamma ärendehanteringssystem. Samtidigt lanserades medlemsregister, jourregister och en gemensam kalender för hela organisationen.

Under 2023 – det första hela verksamhetsåret med all ärendehantering och statistik i ett och samma system – har denna utveckling inneburit stora fördelar ur kvalitetssynpunkt och för den kontinuerliga överblicken. Vi har nu hela verksamheten på en plats där det går att följa upp och analysera stödarbetet både på nationell och lokal nivå löpande under året. Brukarenkäten som automatiskt erbjuds alla stödsökande inom allmänna stödverksamheten har genererat goda resultat under första halvåret. 5 006 svar har inkommit och de flesta stödsökande är mycket nöjda med BOJ:s arbete. Genomsnittligt betyg för de fyra frågor om BOJ som ställs i enkäten är 4,3 på en femgradig skala.

Mätmetoder

Den huvudsakliga mätmetoden för utvärdering och uppföljning av stödverksamheten är vår interna statistik kring hur många som fått stöd av BOJ under året. Detta kan mätas och utvärderas på alla geografiska nivåer, fördelas på kön, ålder, brottstyp och en mängd andra kategorier och kan även jämföras med officiell statistik över anmälda brott och statistik kring brottmål i Sveriges domstolar. Brukarenkäten som gäller den allmänna stödverksamheten kan samköras och analyseras med avseende på samma statistiska underlag. Jourerna får årligen flera rapporter kring den egna verksamheten som används lokalt både för intern uppföljning och utåtriktat informationsarbete. Deltagande i utbildningar, arrangemang av olika event och rekrytering av volontärer är också mätbara och jämförbara med föregående år. Det är även en integrerad del av de marknadsföringskampanjer som genomförs att följa upp hur många av målgruppen som kan beräknas ha nåtts av budskapet. ●

Tusentals fler fick stöd av BOJ under 2023

Informationskort

Under 2023 fick nästan 7 000 fler personer stöd av BOJ än föregående år. Sammanlagt gav våra 60 lokala jourer och vår nationella stödlinje för brottsoffer, 116 006, stöd till 61 496 personer i alla Sveriges kommuner och i samband med rättegång vid de flesta domstolar.

Ärendeökningen var en följd av att polisens förmedling av stödsökande till Brottsofferjouren (BOJ) ökade med hela **31 procent**. När en person gör en polisanmälan ska polisen ge information om möjlighet till stöd och erbjuda stödsökanden att förmedla dennes kontaktuppgifter vidare till den valda stödverksamheten.

»Stödsökande ökade med hela 31 procent.«

En anmälan innehåller många olika obligatoriska moment för den som arbetar med att registrera den, varför det varit en utmaning under lång tid att säkerställa att frågan verkligen ställs och personer som önskar det förmedlas vidare till stöd. Under 2022 påbörjade den lokala brottsofferjouren i Lund, BOJ Mellersta Skåne, ett informations- och utbildningsprojekt som riktade sig direkt till anmälsupptagare inom polisen. Efter ett år såg man så positiva resultat att hela organisationen beslutade att expandera projektet nationellt under namnet *Operation: Har du ställt frågan?*

En nationell projektgrupp med deltagare från de 7 polisregionerna och därunder 7 regionala grupper innefattande alla brottsofferjourer inledde under 2023 riktade utbild-

ningsinsatser- och informationskampanjer mot sina PKC (polisens kontaktcenter som tar emot en stor del av anmälningarna på polisens nationella nummer 114 14) och andra anmälsupptagare inom polisen. Projektet visade sig bli mycket lyckat och gav tämligen omedelbart resultat både i formen av en bättre och tätare kontakt mellan polisen och BOJ både lokalt och regionalt – men framför allt i formen av att fler brottsoffer fick frågan om stöd, fler tackade ja och fler förmedlades till BOJ.

Det finns fortfarande stora regionala skillnader vad gäller polisens förmedling av stödsökande. Region Öst och Region Stockholm hade en ökning av ärendemängden med uppåt 39 procent, medan brottsofferjourer i Region Bergslagen fick nöja sig med drygt 13 procent.

Operation: Har du ställt frågan? kommer att fortsätta med oförminskad kraft under 2024 i syfte att permanenta de goda resultaten och om möjligt nå en jämnare förmedling i hela landet. ●

Ärendeökning per polisregion BOJ:s allmänna stödverksamhet (A) 2023

Region Öst	39,0 %
Region Stockholm	38,3 %
Region Väst	30,5 %
Region Syd	30,1 %
Region Nord	22,4 %
Region Mitt	16,0 %
Region Bergslagen	13,4 %

Brottsofferstöd genom ideellt engagemang

Siffror från
2023

8 555

var medlemmar i landets brottsofferjourer vid årets slut.

1 612

medlemmar var aktiva som stödjare, samordnare och förtroendevalda.

1 067

stödjare verkade inom BOJ under 2023, 490 inom allmänna stödverksamheten, 425 inom stöd i domstol, 115 inom båda verksamheterna och 37 språkstödjare.

429

var förtroendevalda i styrelser.

229

hade andra förtroendeuppdrag.

88

anställda samordnare och 32 ideellt verksamma samordnare.

Att bli utsatt för brott är ofta omskakande och överväldigande. Genom medmänskligt och praktiskt stöd utgör BOJ ett viktigt stöd för brottsoffer, vittnen och anhöriga.

Att bli utsatt för brott är ofta en omskakande och skrämmande upplevelse. Samtidigt krävs det att du, som brottsoffer, hanterar en rad praktiska ärenden såsom att göra polisanmälan och begära skadestånd. Många människor klarar inte av detta utan stöd. Att dessutom medverka vid en rättegång och åter möta gärningspersonen upplever många brottsoffer som tungt. Många känner att de har förlorat kontrollen över sina liv och behöver någon som kan lyssna och bekräfta deras upplevelser.

Därför finns Brottsofferjouren (BOJ). BOJ erbjuder stöd före, under och efter en eventuell rättsprocess för att hjälpa brottsoffer, vittnen och anhöriga att återfå en känsla av trygghet och kontroll. Det kan bli ett samtal eller många.

»BOJ erbjuder stöd före, under och efter en eventuell rättsprocess.«

Ideella stödpersoner ger stöd BOJ:s stödjare, som alla avgett tystnadslöfte, kan ge den utsatte medmänskligt stöd och många praktiska råd. Det kan också vara skönt att få hjälp med myndighetskontakter och information om

rätten till skadestånd och brotts-skadeersättning.

Stödjarna ger stöd genom hela rättsprocessen och även i samband med rättegång. Brottet behöver inte vara polisanmält, stödet är kostnadsfritt och den brottsutsatte kan vara anonym.

Brottsofferjouren består av 60 lokala jourer

BOJ består av 60 lokala brottsofferjourer som är medlemmar i riksförbundet Brottsofferjouren Sverige. Varje lokaljour är självständig och beslutar om sin egen verksamhet inom ramen för de fastställda stadgarna för Brottsofferjouren Sverige och stadgar för lokala brottsofferföreningar samt utifrån de minimikrav som upprättats. De lokala brottsofferjourerna utför de konkreta stöd- och hjälpsatserna till brottsoffer, vittnen och anhöriga, och de flesta insatser utförs av ideellt arbetande krafter.

Vid årets slut var 8 555 personer registrerade som medlemmar i BOJ:s jourer, vilket visar på ett stort engagemang för brottsoffer, vittnen och anhöriga. ●

Statistik och verksamhetsanalys för 2023

BOJ sammanställer varje år statistik antecknad av de lokala jourerna för både den allmänna stödverksamheten och stöd i domstol i samband med rättegång samt ärenden hanterade av vår nationella telefoncentral.

Vi finns med under hela processen

Brottsofferjouren (BOJ) erbjuder stöd till brottsoffer, vittnen och anhöriga oavsett var i processen de befinner sig. Vi registrerar löpande statistik om de kontakter vi har och det arbete vi utför, i vårt gemensamma ärendehanteringssystem, där vi bland annat samlar in uppgifter om stödsökandens kön, åldersgrupp, kategori, brottstyp, särskilda omständigheter och geografisk hemvist.

Ärendestatistiken hämtas ur två olika avdelningar inom BOJ:s ärendehanteringssystem: det första gäller ärenden inom **allmänna stödverksamheten (A)**. Där får

vi oftast stödsökandens kontaktuppgifter förmedlade från polisen i samband med en polisanmälan, men stödsökanden kan också kontakta oss på egen hand. Inom allmänna stödverksamheten kan vi ha kontinuerlig kontakt genom hela processen från förundersökning till ersättningsanspråk, eller erbjuda stöd vid ett eller flera tillfällen.

I den andra delen av verksamheten erbjuder vi **stöd i domstol (D)**. BOJ:s stödjare finns på plats i 51 av 54 domstolar och erbjuder stöd och information till målsägande, vittnen och anhöriga under dagar då huvudförhandling sker. Kontakterna inom denna del av

verksamheten är kortare och statistiken som registreras i D-delen av vårt ärendehanteringssystem är därför mindre omfattande än den för allmänna stödverksamheten (A). Vissa ärenden som är kopplade till kommande rättegång registreras i ärendehanteringsdelen A, eftersom de inkommer tidigt i processen.

Förbundsorganisationen för BOJ, Brottsofferjouren Sverige, sammanställer varje år statistik antecknad av de lokala jourerna för stöd i domstol och den allmänna stödverksamheten vilket inkluderar ärenden hanterade av vår nationella stöddlinje för brottsoffer, vittnen och anhöriga, 116 006. ●

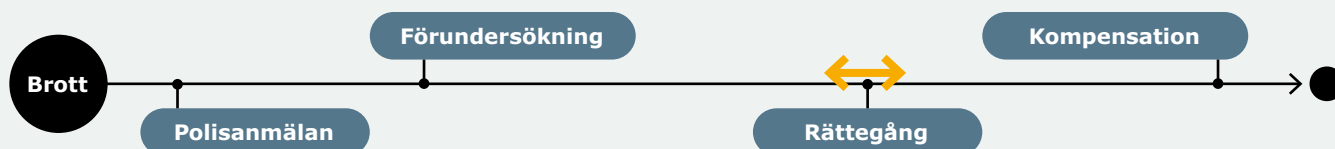
Allmänna stödverksamheten (A)

BOJ kan finnas med varsomhelst under processen

Stöd i domstol (D)

BOJ ger stöd i domstol i samband med rättegång

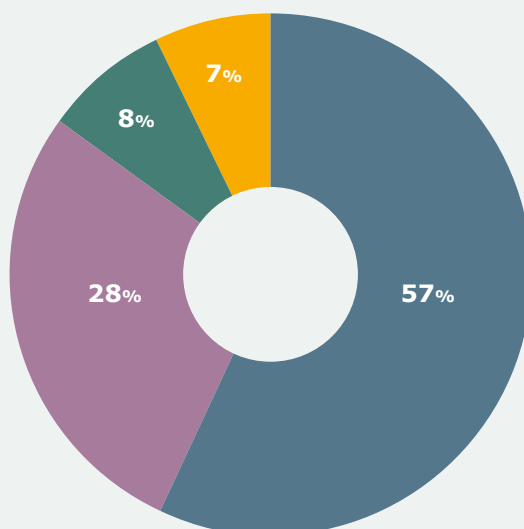

Stöd hos BOJ 2023

Under 2023 hade Brottsofferjouren kontakt med sammanlagt 61 496 personer, det vill säga i genomsnitt 5 125 personer per månad, eller 168 per dag. Mängden kontakter/stödsinsatser uppgår till över 150 000 vilket inkluderar samtal via telefon, personligt möte, chatt, sms-kontakt och andra åtgärder registrerade i ärendehanteringssystemet. Ungefär 57 procent av stödsökandena hade kontakt med BOJ inom den allmänna stödverksamheten, 43 procent hade kontakt inom stöd i domstol.

Våra huvudsakliga målgrupper är **brottsoffer**, **vittnen** och **anhöriga** till dessa. Den största gruppen vi möter är brottsoffer (57 procent). Gruppen vittnen (28 procent) möter vi främst inom stödverksamheten i domstol. Sedan 1 juli 2022 har *Förundersökningskungörelsen* uppdaterats så att polisens informationsplikt gällande tillgång till stöd också gäller vittnen. Information om stöd ska därmed lämnas till vittnen tidigare i processen, redan under förundersökningen. BOJ har ännu inte sett någon ökning av tidigt stöd till vittnen som en följd av ändringen.

- Brottsoffer (57 %)
- Vittne (28 %)
- Anhörig (8 %)
- Övriga (7 %)

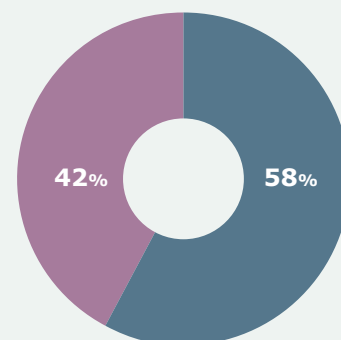
Kön	Brottsoffer	Vittne	Anhörig	Övriga
Kvinna	21 167	9 179	3 309	1 790
Man	14 009	8 135	1 774	2 041
Uppgift saknas	13	3	2	2
Icke-binär	3	0	0	0
Genderfluid	25	2	4	38
Totalt	35 217	17 319	5 089	3 871

I gruppen **övriga** ingår för stödverksamheten i domstol samtal med tilltalade eller personer som fått stöd och information i samband med civilmål, och i allmänna stödet ingår personer med stödbehov men som inte varit med om brott och därför inte hör till målgrupperna, eller där det varit så korta kontakter eller kontakt via e-post eller chatt där det varit omöjligt att göra någon kategorisering.

Könsfördelning

Under 2023 hade vi kontakt med 35 445 kvinnor, 25 959 män, 3 icke-binära och 69 gender fluid. Vi möter flest kvinnor (58 procent). Inom brottsoffergruppen möter vi en något större andel kvinnor, men inom grupperna vittnen och övriga är könsfördelningen mer jämn.

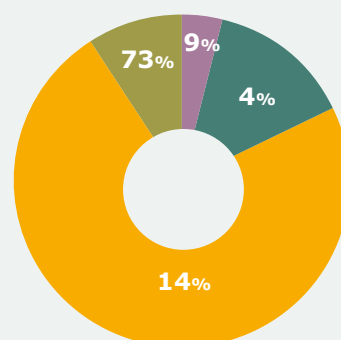
- Kvinnor (58 %)
- Män (42 %)
- Uppgift saknas (0 %)
- Icke-binär (0 %)
- Genderfluid (0 %)

Åldersgrupper

Den största gruppen är av naturliga skäl gruppen vuxna (73 procent), som omfattar det breda åldersspannet 26–64 år. Under 2023 hade vi kontakt med 45 047 vuxna, 8 203 unga vuxna, 5 271 äldre, 2 349 ungdomar och 128 barn.

- Barn 0–11 år (0 %)
- Ungdomar 12–17 år (4 %)
- Unga vuxna 18–25 år (14 %)
- Vuxna 26–64 å (73 %)
- Äldre 65+ (9 %)
- Uppgift saknas (0 %)

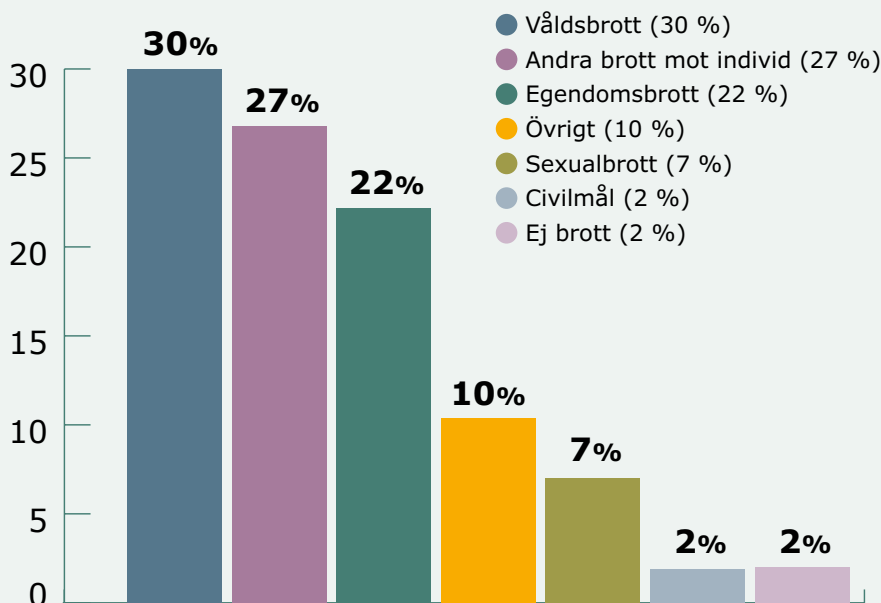

Brottskategori

Ärendena eller målen har alltid en angivelse om vilken brottskategori det handlar om. Den största andelen ärenden eller mål gäller våldsbrott (30 procent), därefter andra brott mot individ (27 procent), vilket innefattar brott som olaga hot, ofredande, överträdelse av kontaktförbud med mera. Egendomsbrotten (22 procent) innefattar alla typer av bedrägerier, inbrott och stölder.

Brottskategori	Brottsoffer	Vittne	Anhörig	Övriga
Våldsbrott	9 104	7 283	2 016	304
Andra brott mot individ	12 335	2 983	955	254
Egendomsbrott	9 846	2 541	753	303
Övrigt	1 713	2 710	706	886
Sexualbrott	2 081	1 774	622	55
Civilmål	0	0	0	1 220
Ej brott	138	28	37	849
Totalt	35 217	17 319	5 089	3 871

Brottstyper

BOJ antecknar mer detaljerade brottstyper för samtliga ärenden. De vanligaste brotten kopplade till ärenden hos oss gäller misshandel (22 procent), olaga hot (10 procent), bedrägeri (10 procent) ofredande (7,5 procent) och stöld (5,6 procent). Dessa fem brottstyper är kopplade till mer än hälften av den totala ärendemängden. Se tabell över exakt ärendemängd för varje brottstyp:

Brottstyp	Antal stödsökande
Allmänfarliga brott	1 402
Bedrägeri	6 121
Brott mot allmän ordning	643
Brott mot familj	296
Brott mot speciallagstiftning	2 053
Civilmål	1 220
Ej brott	1 052
Fordonsstöld	204
Förfalskning	76
Förskingring, mutbrott m.m.	285
Förtal, förolämpning	949
Grov (kvinno)fridskränkning	1 127
Högmålsbrott, spioneri m.m.	2
Identitetsstöld	335
Inbrott	780
Misshandel	13 660
Mord, dråp, vållande till annans död	895
Mordförsök	916
Människohandel/-exploatering	39
Människorov, frihetsberövande och tvång	377
Ofredande	4 563
Olaga förföljelse (stalking)	262
Olaga hot	6 266
Osann utsaga	162
Rån	1 598
Skadegörelse	1 128
Stöld	3 466
Terroristbrott	7
Tjänstefel m.m.	352
Trafikbrott	2 083
Uppgift saknas	875
Våldtäkt	2 752
Våldtäktsförsök	157
Vållande till kroppsskada/sjukdom	511
Övergrepp i rättssak	485
Överträdelse av kontaktförbud	150
Övrig ekonomisk brottslighet	1 459
Övriga brott mot frihet och frid	1 165
Övriga sexualbrott	1 623
Totalsumma	61 496

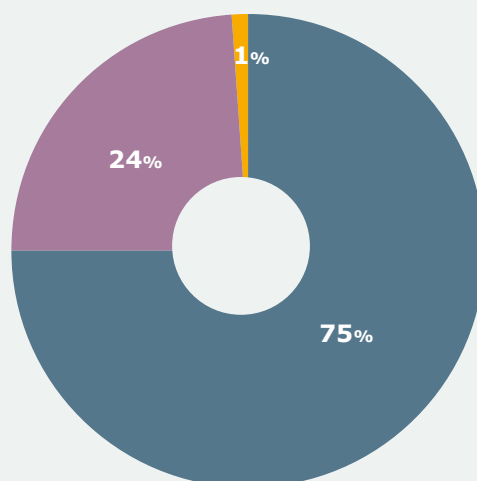
Allmänna stödverksamheten

Under 2023 hade BOJ kontakt med 35 070 personer inom den allmänna stödverksamheten, varav 1 239 på andra språk än svenska. Inom denna verksamhetsdel finns en mer utvecklad statistik där vi kan anteckna fler uppgifter om våra insatser för de stödsökandena och även precisera mer i detalj uppgifter som ålder och särskilda omständigheter i ärendet.

Förmedling och kontakt

Ärendena inom allmänna stödverksamheten förmedlas i stor utsträckning direkt från polisen på uppdrag av brottsoffret eller vittnet i samband med anmälan. En ganska stor andel av de ärendena där individen själv tagit kontakt har inkommit via den nationella telefoncentralen, 116 006, som har öppet alla dagar i veckan.

- Polisen (75 %)
- Individen (24 %)
- Annan instans (1 %)

Särskilda omständigheter

BOJ:s ärendehanteringssystem gör det möjligt att markera ett ärende med ett eller flera så kallade särskilda omständigheter. Den vanligaste omständigheten är våld i nära relation (VINR), där vi också markerar med om förövaren är partner eller fd partner (-P) eller en familjemedlem (-F) eller annan närstående där stödsökanden står i beroendeställning (-A).

Särskild omständighet	Män	Kvinnor	Gender-fluid	Icke-binär	Totalt
Demokratibrott	4	7	0	0	11
Gängrelaterat	177	227	0	0	404
Hatbrott	50	45	1	5	101
Hedersrelaterat	25	86	0	0	111
Internetrelaterat	124	231	1	0	356
Skolrelaterat	60	126	0	0	186
VINR-A	82	311	0	0	393
VINR-F	135	357	0	1	493
VINR-P	239	1 873	0	1	2 113
Yrkesrelaterat	228	294	0	0	522
Totalt	1 124	3 557	2	7	4 690

Könsfördelning

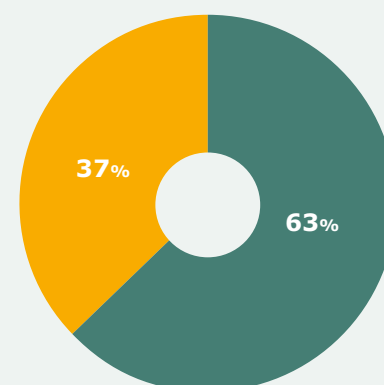
Inom allmänna stödverksamheten gav vi under 2023 stöd till 22 001 kvinnor (63 procent) och 12 984 (37 procent) män. Det vanligaste brottet för båda könen är misshandel och bedrägerier. Inom kategorin sexualbrott ser vi en stor överrepresentation för brottsutsatta kvinnor, liksom inom ärenden som gäller våld i nära relation. 9 procent av ärendena inom allmänna stödverksamheten är kategoriserade som förhöjd risk – 83 procent av dessa ärenden gäller kvinnor. Män är överrepresenterade när det gäller grov misshandel, mordförsök och rån.

Topp 5 brottstyper Kvinnor

Misshandel	3 939
Bedrägeri	3 512
Ofredande	2 931
Olaga hot	2 432
Våldtäkt	1 171

Topp 5 brottstyper Män

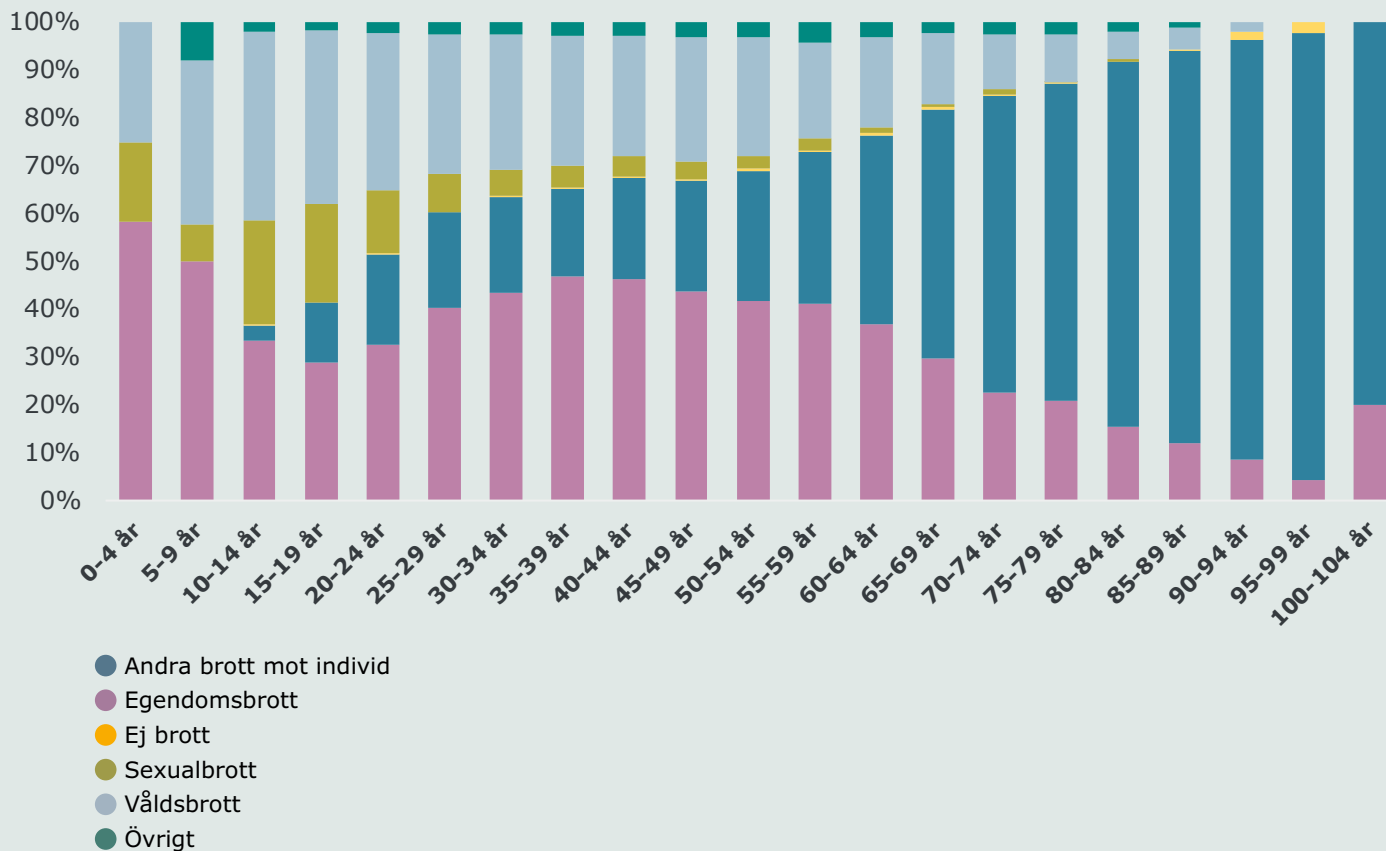
Misshandel	2 697
Bedrägeri	1 979
Olaga hot	1 842
Ofredande	1 016
Övrig ekonomisk brottslighet	740

- Kvinnor (63 %)
- Män (37 %)
- Icke-binär (0%)

Procentuell andel brottskategorier för olika åldersgrupper inom allmänna stödverksamheten 2023, femårsintervall

Exakt ålder

För 74 procent av ärendena inom allmänna stödverksamheten finns anteckning om exakt ålder, vilket gör det möjligt att tydligare få en bild över vilken slags ärenden som är vanligast för olika åldersgrupper. I diagrammet här ovanför framgår att för personer som passerat 60 år det en stor överrepresentation för egendomsbrott, främst bedrägerier. Motsatsvis är det vanligare för unga personer i kontakt med oss att ha varit utsatta för vålds- och sexualbrott.

Kontakter

Inom allmänna stödverksamheten antecknas löpande vilka kontakter som tagits eller insatser som gjorts för stödsökanden. Under 2023 antecknades 132 849 insatser, det vill säga i genomsnitt 3,8 per ärende och i genomsnitt 50 minuter nedlagd tid per ärende.

Vanligaste typen av insats var kontakter via telefon eller digital text.

- Kontakt: Telefon (75 %)
- Kontakt: Digital text (17 %)
- Åtgärd: Dialog med annan (2 %)
- TC-notering (2 %)
- Kontakt: Möte (2 %)
- Kontakt: Brev (1 %)
- Åtgärd: Övriga insatser (1 %)

Stöd i domstol

Inom stödverksamheten i domstol var 2023 det första året med fullständig statistikföring i det digitala ärendehanteringssystemet. BOJ gav stöd och information inför kommande rättegång i 14 885 mål till 27 542 personer.

Total mängd stödinsatser var 35 066. De flesta av insatserna är samtal före förhandling, 27 020 kontakter är av det slaget. 5 997 samtal har skett efter förhandling och i 2 049 fall har BOJ deltagit som stöd under själva förhandlingen. Dessa ärenden gäller oftast våldsbrott eller andra brott mot individ.

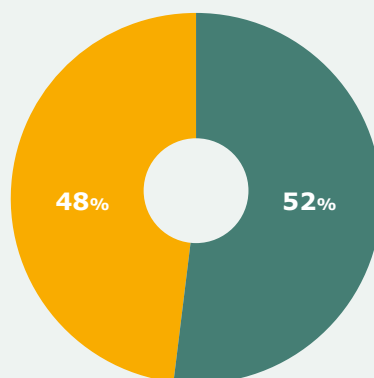
Stöd under förhandling

Brottskategori	Kvinnor	Män	Totalt
Våldsbrott	624	307	931
Andra brott mot individ	278	133	411
Egendomsbrott	159	88	247
Övrigt	171	36	207
Sexualbrott	123	59	182
Civilmål	38	27	65
Ej brott	5	1	6
Totalt	1 398	651	2 049

Könsfördelning

Inom stöd i domstol är könsfördelningen nästan helt jämn mellan män och kvinnor.

Inom denna del av verksamheten möter vi också en del tilltalade och personer som är kallade till civilmål, till exempel familjemål, där vi också ger information innan huvudförhandlingen. Vi kan se att det är en viss skillnad i könsfördelningen om de olika stödsökandekategorierna där vi möter fler kvinnor som är anhöriga eller vänner men fler män som är tilltalade.

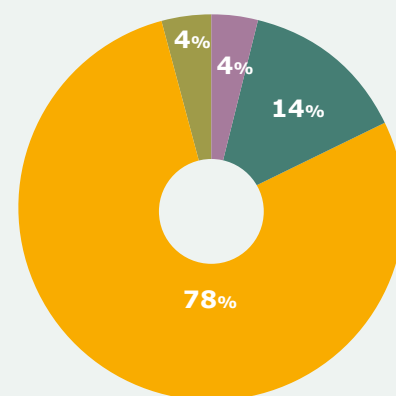
- Kvinnor (52 %)
- Män (48 %)
- Icke-binär (0%)

Stödsökandekategorier	Kvinnor	Män	Icke-binär
Vittnen	8 987	8 051	3
Målsägande	2 184	2 144	0
Anhöriga och vänner	2 113	1 372	2
Tilltalade	291	1 167	1
Civilmål	650	557	1
Övriga	13	6	0
Totalt	14 238	13 297	7

Åldersgrupper

Åldersfördelningen inom denna del av verksamheten är lite annorlunda i jämförelse med allmänna stödverksamheten i det att vi möter en större andel unga vuxna och en mindre andel äldre i domstolen:

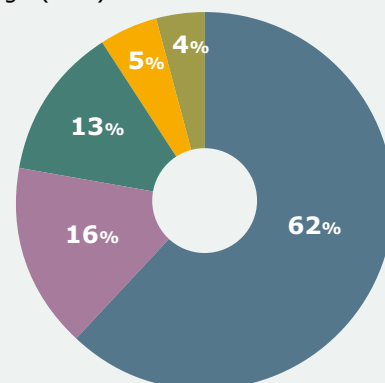
- Barn 0–11 år (0 %)
- Ungdomar 12–17 år (4 %)
- Unga vuxna 18–25 år (14 %)
- Vuxna 26–64 år (78 %)
- Äldre 65+ år (4 %)
- Uppgift saknas (0 %)

Stödsökande grupper

Den största gruppen vi möter inom stöd i domstol är vittnen (62 procent), därefter brottsoffer (16 procent) och anhöriga (13 procent).

- Vittnen (62 %)
- Målsägande (16 %)
- Anhöriga och vänner (13 %)
- Tilltalade (5 %)
- Civilmål (4 %)
- Övriga (0 %)

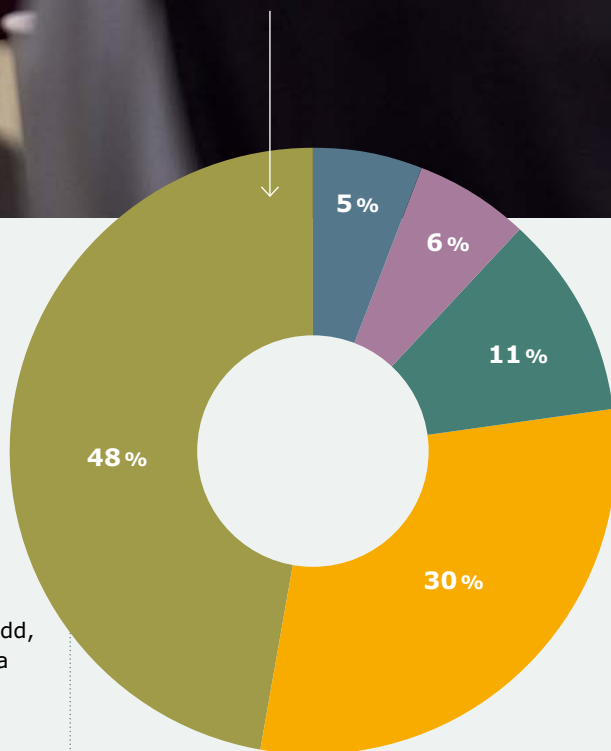

»48 procent av alla svarande har valt betyget 5 på var och en av de fyra frågor som gäller BOJ.«

Fördelningen av medelbetygen för de fyra frågorna:

- 1 till 2, 5 %
- 2 till 3, 6 %
- 3 till 4, 11 %
- 4 till 5, 30 %
- bara 5, 48 %

Utvärdering av BOJ:s brukarenkät

Under 2022 lanserades Brottsofferjourens första digitala brukarenkät. I princip alla stödsökande som haft kontakt med BOJ där vi registrerat ärendet i **Ärenden A** (och alltså har kontaktuppgifter till stödsökanden) erbjuds svara på ett fåtal frågor via ett digitalt formulär.

Avgörandet ligger hos stödsökanden om denne vill delta eller ej. Under 2023 svarade 5 006 personer på enkäten.

»Det genomsnittliga betyget är 4,3 på en femgradig skala«

Frågeinnehåll och struktur

- > **Bemötandet/stöd från BOJ:** har man blivit lyssnad på, förstådd, känts tryggt dela med sig, fått ta tillräcklig tid
- > **Informationen från BOJ:** har man fått adekvat information, svar på frågor, praktiska råd
- > **Behovsuppfyllelse:** har man fått hjälp med det man behövde, är förväntningarna på kontakten infriade
- > **Förtroendet för BOJ:** skulle man rekommendera BOJ till andra
- > **+1 fråga om kontakten med polisen**

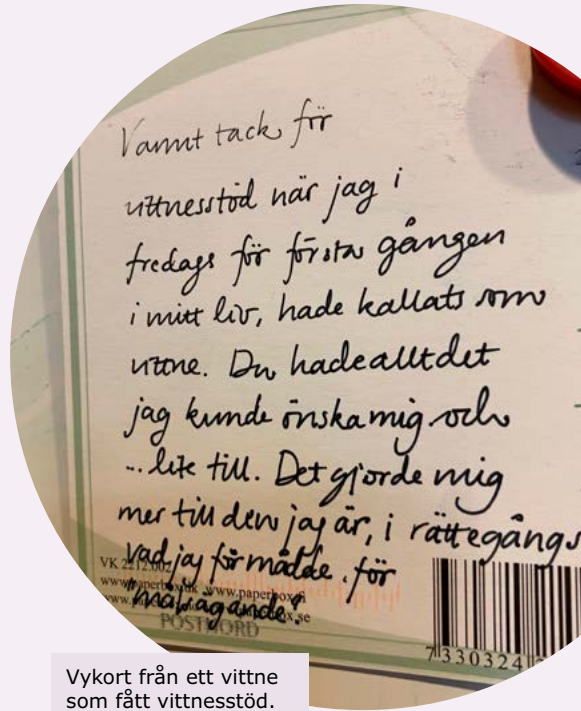
Länk till enkäten sänds automatiskt 48 timmar efter avslutat ärende i *Minerva Ärenden A* via e-post, om e-postadress finns, eller annars via sms till stödsökanden.

De som inte tillhör målgruppen, de ärenden där vi aldrig nått fram till kontakt med stödsökanden och de vars ärenden är markerade med förhöjd risk undantas automatiskt från att få länken utsänd.

För de fyra frågor som utvärderar BOJ på områden som bemötande, information, behovsuppfyllelse och om man skulle rekommendera oss är det genomsnittliga betyget 4,3 på en femgradig skala. ●

Stöd i domstol skapar tryggare rättegångar

Att bli kallad till rättegång kan väcka många frågor och funderingar. För många brottsoffer (målsägande) och vittnen är det första gången i en domstol och många vet inte hur en rättegång går till. Då finns BOJ på plats för att erbjuda stöd och information.

Vykort från ett vittne som fått vittnesstöd.

Vad är stöd i domstol?

Syftet med Brottsofferjourens stödverksamhet i domstol är att ge målsägande, vittnen och familjemedlemmar information och stöd genom hela den rättsliga processen. Genom att få stöd och information ges en bättre insikt i hur den rättsliga processen fungerar, vilka rättigheter målsägande och vittne har och vilken roll de spelar under rättegången. Information och känslomässigt stöd kan också minska oro och rädsla, och ge de bästa förutsättningarna för vittnen och målsägande att ge sitt vittnesmål, vilket i sin tur ger det bästa underlaget för domstolens beslut. Genom att få en bättre förståelse och sätta realistiska förväntningar för hur en rättsprocess går till minskar också risken för sekundär viktimering, där vittnen och målsäganden tar skada av att delta i rättsprocessen och interagera med polis, åklagare och domstol.

Alla brottsoffer och vittnen kan få stöd från Brottsofferjouren. Vi ger även stöd och hjälp till familjemedlemmar som känner sig oroliga eller behöver information och vägledning. Brottsofferjourens domstolsbaserade stödverksamhet erbjuder bland annat:

- › Information om brottsoffers och vittnens rättigheter
- › Information hur en rättegång går till och rollen för målsägande/vittne
- › Känslomässigt stöd före, under eller efter en rättegång
- › Möjlighet att besöka domstolen för att förbereda sig på vad man kan uppleva under rättegången
- › Hjälp att hantera oro och rädsla inför att vittna
- › Praktisk rådgivning och hjälp var man kan vända sig för att exempelvis ansöka om att få vittna från en annan plats, skyddsåtgärder, ersättning av resekostnader och brotts- skadeersättning
- › Förmedling till känslomässigt stöd efter att rättegången är över

Förhöjd säkerhet vid domstol

Brottsofferjouren Sverige (BOJ) har deltagit som remissinstans i Domstolsverkets regeringsuppdrag rörande förstärkt säkerhetsarbete vid Sveriges domstolar. Utöver att ge grundläggande information rörande BOJ:s stödverksamhet i domstol, deltog 25 samordnare i möte med Domstolsverkets utredare för att diskutera förekomsten av hot, våld, trakasserier och påverkansförsök inom våra olika domstolar. BOJ förtydligade även

betydelsen av stöd för att minska oro och rädsla, skapa möjlighet för bästa vittnesmål, samt vilka förutsättningar som krävs för en väl fungerande stödverksamhet i domstol. Bland annat lyftes behovet av att målsäganden och vittnen får ett mer proaktivt erbjudande av stöd i samband med kallelse till rättegång, i likhet med polisens fråga i samband med att brottet anmäls. ●

År 1995

Den första vittnesstödverksamheten i Sverige startades av BOJ i Växjö 1995. Idag finns stödverksamheter vid landets alla tingsrätter och hovrätter.

54 st

Brottsofferjouren ansvarar för stödverksamheten vid 54 domstolar i alla delar av Sverige.

BOJ:s telefoncentral ger första hjälpen

Genom BOJ:s nationella telefoncentral 116 006 får brottsoffer, vittnen och anhöriga snabbt och enkelt kontakt med BOJ.

Brottsofferjourens telefoncentral har årligen kontakt med tusentals brottsoffer, vittnen, anhöriga och andra som kontaktar oss via vår nationella telefonlinje 116 006, chatt eller mejl. Telefoncentralen ger ”första hjälpen” till den som ringer för att sedan förmedla till vidare stöd hos den lokala brottsofferjouren.

Under 2023 tog telefoncentralen emot och registrerade 7 873 ärenden, vilket är en liten ökning (1,8 procent) i jämförelse med föregående år.

Brottsofferchatten

BOJ har en nationell stödchatt som kallas Brottsofferchatten. Den nås via brottsofferjouren.se och har liknande öppettider som telefonlinjen 116 006. Brottsofferchatten är ett bra alternativ

för utsatta som av olika skäl inte kan eller vill höra av sig via telefon. Under 2023 hade chatten 313 ärenden.

Öppet alla dagar

Telefoncentralen 116 006 har normalt öppet vardagar 09.00–19.00 och helger 09.00–16.00. Det gäller vanligtvis även vid högtider och under röda dagar.

11 595 inkommande samtal hade Telefoncentralen under 2023. ●

Stöd på eget språk: EN VÄRDEFULL RESURS FÖR BROTTSOFFER, VITTNEN OCH ANHÖRIGA

Att få stöd på sitt modersmål kan göra stor skillnad för människor som har utsatts för eller bevittnat brott. Därför erbjuder Brottsofferjouren stöd på en rad olika språk.

Behovet av språkstöd har stadigt ökat de senaste åren och blivit en central fråga för Brottsofferjouren (BOJ). För att möta detta behov arbetar BOJ med *Stöd på eget språk* (SPES), syfte att erbjuda brottsutsatta, vittnen och anhöriga stöd på deras eget modersmål. Stödet, som i stort sett sker via telefon, är i många fall en oumbärlig resurs.

SPES drivs av BOJ:s nationella telefoncentral 116 006 och leds av en samordnare vars uppgift är att ge stöd till befintliga språkstödjare, rekrytera nya volontärer, koordinera ärendefördelningen, förmedla ärenden till lokala jourer, samt sprida information om verksamheten till allmänheten.

»Att få möjlighet att uttrycka sig och få stöd på sitt modersmål kan göra stor skillnad för människor som har utsatts för eller bevittnat brott.«

Genom att ha språkstödjare över hela landet kan BOJ erbjuda stödsökande stöd via telefon på sitt modersmål oavsett var de bor. Att få möjlighet att uttrycka sig och få stöd på sitt modersmål kan göra stor skillnad för människor som har utsatts för eller bevittnat brott. Det är därmed glädjande att BOJ, tack vare språkstödjurens insatser, har kunnat ge fler stödsökande stöd på sitt modersmål.

Resultat från 2023

Under 2023 erbjöds stöd på 29 olika språk, inklusive teckenspråk, av 49 språkstödjare. Totalt registrerades 1 250 ärenden på andra språk, en ökning med 29,5 procent. Ökningen för andra språk matchar den ökade förmedlingen av ärenden via polisen.

Det mest efterfrågade språket var arabiska, med 404 personer. Därefter följde engelska (267 personer), persiska (64 personer), spanska (63 personer) och somali (62 personer). ●

Språk	Ärendemängd
Arabiska	404
Engelska	267
Persiska	64
Spanska	63
Somali	62
Tigrinja	45
Ryska	42
Sorani	38
Dari	33
Polska	31
Turkiska	17
Teckenspråk	16
Serbiska	15
Albanska	13
Franska	10
Annat språk	9
Ukrainska	7
Portugisiska	6
Thailändska	6
Litauiska	6
Finska	6
Norska	5
Kurmanji	5
Mandarin	5
Rumänska	5
Tyska	5
Syrianska	5
Urdu	5
Swahili	4
Danska	4
Bengali	4
Mongoliska	4
Bosniska	3
Grekiska	3
Kroatiska	3
Amarinja	3
Hindi	3
Lingala	2
Filipino	2
Italienska	2
Kantonesiska	1
Ungerska	1
Vietnamesiska	1
Berber	1
Tamil	1
Uzbekiska	1
Tjeckiska	1
Jin	1
Nederländska	1

Effektivt opinionsarbete för brottsoffers rättigheter

BOJ står alltid på brottsoffrens sida och driver på för förändringar som stärker deras rättigheter.

Praktiska erfarenheter från lokala brottsofferjourers dagliga möten med brottsoffer, vittnen och anhöriga ger kunskap om de utmaningar som personer upplever efter att ha utsatts för brott. Denna praktiska kunskap är en betydelsefull grund för Brottssofferjourens (BOJ) opinionsarbete, både lokalt och nationellt.

Möten med politiker och tjänstepersoner

BOJ träffar regelbundet politiker, tjänstepersoner och representanter för andra organisationer för att diskutera viktiga frågor för brottsoffer, vittnen och anhöriga.

Under 2023 har ledningen för Brottssofferjouren Sverige bland annat träffat justitieminister Gunnar Strömmer vid ett flertal tillfällen. BOJ har även haft samtal med jämställdhetsminister Paulina Brandberg och socialtjänstminister Camilla Waltersson Grönvall.

EU:s brottsofferdirektiv uppdateras – förslår stärkta rättigheter för brottsoffer

Antagandet av direktivet om brottsoffers rättigheter 2012 var avgörande i utvecklingen för att stärka offrens rättigheter och en rättsskipning där brottsoffren står

i fokus i EU. Nu uppdateras direktivet för att förbättra den praktiska implementeringen.

EU:s brottsofferdirektiv (2012/29/EU) fastställer miniminivåer för alla brottsoffers rättigheter, exempelvis rätt till information, stöd, skydd, individuell behovsprövning samt en mängd processuella rättigheter. Tio år efter direktivets antagande gjorde EU-kommissionen en utvärdering för att undersöka om direktivet har uppnått sin målsättning i alla EU-länder. Utvärderingen visar att även om direktivet i stort sett har gett de förväntade fördelarna och påverkat brottsoffrens rättigheter positivt, kvarstår särskilda problem i samband med implementeringen av brottsoffers rättigheter. Detta har i vissa fall lett till begränsningar av den praktiska tillämpningen av brottsoffers rättigheter och skillnader i hur medlemsstaterna har införlivat direktivet.

Målsättning med brottsofferdirektivets uppdatering

Utifrån de identifierade problemen rörande implementering med nuvarande brottsofferdirektiv utarbetade EU-kommissionen fem huvudsakliga mål med lagstiftningens uppdatering, nämligen:

- › Effektivare tillgång till information, även till de som väljer att inte anmäla brottet till polisen
- › Skyddsåtgärder som är bättre anpassade till brottsoffrens behov
- › Bättre stöd
- › Effektivare deltagande av brottsoffer i straffrättsliga förfaranden
- › Bättre tillgång till ersättning genom att:
  - Stärka brottsoffrens rätt att få ett beslut om ersättning från gärningspersonen under det straffrättsliga förfarandet, och
  - Göra det bindande för staten att betala gärningspersonens ersättning till offren i god tid efter domen om ersättning från förövaren, med möjlighet för staten att senare återkräva ersättningen från förövaren.

Debattartiklar

BOJ har under året publicerat tre debattartiklar i aktuella och viktiga ämnen. Samtliga finns att ta del av på Brottssofferjourens webbplats.

- › Brottsoffer hamnar i kläm när gängkriminaliteten tar alla resurser (Dagens Juridik, 24/10)
- › Sverige behöver en samlad brottsofferlag (NWT, 20/5)
- › Ta i hårdare mot bedrägeribrotte (SvD, 22/2)

Sven-Erik Alhem (BOJ), justitieminister
Gunnar Strömmer, Monica Ekström (BOJ),
Fredrik Mellqvist (BOJ).

Remissvar

Brottsofferjouren Sverige svarar kontinuerligt på betänkanden, utredningar och promemorior från bland annat Justitie- och Socialdepartementet i frågor som rör brottsoffer.

Under 2023 har Brottsofferjouren Sverige lämnat följande remissvar:

- › Stärkt hyresrättsligt skydd för våldsutsatta kvinnor (DS 2023:18)
- › Utökade möjligheter att använda preventiva tvångsmedel (SOU 2022:52)
- › Vägar till ett tryggare samhälle (SOU 2022:67)
- › Bättre möjligheter verkställa frihetsberövanden (SOU 2022:50)
- › Förstärkt skydd för den personliga integriteten (SOU 2023:37)
- › Fler verktyg i socialtjänsternas arbete för att förebygga brott och stärka skyddet för barn (DS 2023:15)
- › Datalagring och åtkomst till elektronisk information (SOU 2023:22)
- › Biometri för effektivare brottsbekämpning (SOU 2023:32)
- › Om fastställande av miniminormer för brottsoffers rättigheter (Dnr Ju2023/01957)
- › Tydligare bestämmelse om hets mot folkgrupp (SOU 2023:17)
- › Tandvårdens stöd till våldsutsatta patienter (SOU 2023:10)
- › Ett höjt försörjningskrav för arbetskraftsinvandrare (departementspromemorian med samma namn)
- › Skärpta straff för flerfaldig brottslighet (SOU 2023:1)
- › Tryggare hem för barn (SOU 2022:71)
- › En översyn av regleringen om frihetsberövande påföljder för unga (SOU 2023:44)
- › Nya bestämmelser för att avgöra brottmål i den tilltalades utvaro (Promemorian med samma namn)
- › Utökade möjligheter att använda preventiva tvångsmedel 2 (SOU 2023:60)
- › En uppväxt fri från våld (2022:70)

Samtliga remissvar finns att ladda ner på [brottsofferjouren.se](https://www.brottsofferjouren.se).

Brottsofferjourens opinionsdrivande arbete

Brottsofferjouren har, både nationellt och genom sitt arbete inom *Victim Support Europe*, arbetat hårt för att brottsoffer ska få bättre möjlighet att utöva sina rättigheter i praktiken. BOJ har framför allt framhållit att rätten till stöd i domstol ska inkluderas som en självständig rätt i brottsofferdirektivet och är därför mycket glada att se introduktionen av den nya rättigheten *hjälp vid domstol*. Genom att ge brottsoffer fler rättigheter under hela det straffrättsliga förfarandet, oavsett deras formella ställning som part, är förhoppningen att förbättra brottsoffers erfarenheter av och förtroende för det straffrättsliga systemet. Detta hoppas BOJ kommer att bidra till att göra brottsoffers röster hörda, förbättra deras vittnesmål och förenkla deras deltagande, vilket ökar rättsväsendets effektivitet. ●

Jämställdhetsminister Paulina Brandberg, Monica Ekström (BOJ), Heléne Carlsson (BOJ).

Punkter i BOJ:s manifest på väg att bli verklighet

Inför riksdagsvalet 2022 lanserade BOJ sitt manifest för brottsoffers rättigheter, innehållande tio punkter. Sedan dess har det skett ett flertal steg i rätt riktning.

1 En samlad brottsofferlag

Regeringen vill införa en samlad brottsofferlag. Detta meddelade justitieminister Gunnar Strömmer under Internationella Brottsofferdagen den 22 februari. Socialdemokraternas rättspolitiska talesperson Ardalan Shekarabi sträckte också ut handen till justitieministern om att samarbeta för en samlad lagstiftning för brottsoffers rättigheter. Det skulle tydliggöra vilka stöd som samhället ger i form av insyn i utredningar, målsägandebiträden och skadestånd. Strömmer sa då att steg kommer att tas för att få en sådan lag på plats under mandatperioden.

Brottsofferjouren delar denna uppfattning och har under många år drivit på för just en samlad brottsofferlag.

6 Tidigt stöd till vittnen

Sedan tidigare (juni 2022) så har 13§ i *Förundersökningskungörelsen* kompletterats så att även vittnen ska få information av polisen och erbjudas kontakt med stödverksamhet redan vid den första kontakten med polisen. Det innebär att vittnens status höjs i rättsprocessen och att de när de kallas till förhör också ska informeras om vilket stöd som finns att tillgå. Förhoppningsvis leder det på kort och/eller lång sikt till att fler vittnen erbjuds och mottar stöd.

Det är mycket positivt att flera av de förändringar som BOJ driver på för att stärka brottsoffers rättigheter ser ut att bli verklighet.

7 Förbättrade ersättningsregler för brottsoffer

I dagsläget måste brottsoffret för att få sin ersättning i första hand vända sig till gärningsmannen, därefter till Kronofogden, sitt försäkringsbolag och i sista hand Brottsoffermyndigheten. Detta är en mycket påfrestande process för många brottsutsatta. Sedan 2020 har 7 av 10 brottsoffer inte fått ut hela sin ersättning från Kronofogdemyndigheten och nästan hälften av dessa har inte fått någon ersättning alls. Brottsofferjouren har länge drivit på för en förändring där staten ansvarar för att betala ut skadestånd till brottsoffer, för att sedan driva in motsvarande belopp från gärningspersonen. Nu kan detta bli verklighet.

I somras höll justitieminister Gunnar Strömmer (M) tillsammans med representanter från Tidö-partierna en pressträff, där flera nyheter presenterades för att stärka brottsoffers ställning och förbättra möjligheten till ersättning. Den största innebär förbättrade möjligheter för brottsoffer att få ut sin ersättning (sitt skadestånd). Utredningen föreslår:

- > Att ersättningen ska betalas ut snabbt och enkelt.
- > Att brottsoffret ska ha rätt till brottskadeersättning redan när domen på skadestånd får laga kraft, så att brottsoffret slipper gå omvägen via Kronofogden och sitt försäkringsbolag.
- > Översyn av utmätningsförbudet för vissa skadestånd, med målet att det ska bli lättare att utmäta pengar hos personer som har skulder till bland annat brottsoffer.

Brottsofferjouren välkomnar denna utredning. Om dessa förslag blir verklighet kommer de att göra stor skillnad för brottsoffer och anhöriga. ●

VI KRÄVER ÅTGÄRDER

Brottsofferjourens manifest 2022

- 1 Att det stiftas en samlad brottsofferlag.
- 2 Att EU:s Brottsofferdirektiv från 2012 implementeras fullt ut.
- 3 Att det under hela det rättsliga förfarandet finns ett bemötande som skapar trygghet och tillit för både brottsoffer, vittnen och anhöriga.
- 4 Att brottsoffer, vittnen och anhöriga får god tillgång till information om sina rättigheter samt ett medmänskligt stöd av hög kvalitet.
- 5 Att en väl fungerande nationell förmedling av brottsoffer från polisen till stödverksamhet etableras.
- 6 Att vittnen i likhet med brottsoffer erbjuds tidigt stöd, vilket innebär att polisens information om stödverksamhet även lämnas till vittnen vid första kontakten under förundersökningen.
- 7 Att staten tar ett proaktivt helhetsansvar för skadestånd/brottskadeersättning för andra brott än egendomsbrott.
- 8 Att rätten till målsägandebiträde stärks.
- 9 Att motivhatbrotten i 29 kap 2§ p 7 brottsbalken utvidgas att gälla också om motivet för ett brott varit att kränka en person eller grupp av människor med någon form av funktionsnedsättning.
- 10 Att staten ansvarar för att fängelsedomar ska verkställas skyndsamt.

Arbetet fortsätter trots nedskärningar

Trots minskade medel fortsatte BOJ sitt arbete mot våld i nära relationer och hedersrelaterat förtryck. BOJ deltog i evenemang, höll seminarier, lanserade en webbutbildning och bidrog internationellt genom att ge synpunkter till Europarådets expertgrupp.

Under 2023 fick Brottsofferjouren Sverige (BOJ) en 40-procentig minskning av medel från Socialstyrelsen för arbetet mot våld i nära relation och hedersrelaterat våld och förtryck. En minskning som hade stor påverkan på verksamheten under året.

Engagemang på Fadimegalan

BOJ och den lokala jouren i Värmland deltog med bokbord på årets *Fadimegala* på Berns. En gala som arrangeras av riksorganisationen *Glöm Aldrig Pela och Fadime* (GAPF), som både BOJ och den lokala jouren i Värmland är en del av, till minne av hedersmördade Fadime. Det fanns stort intresse för BOJ:s böcker och material.

Temakonferenser om våld i nära relation

På grund av de minskade ekonomiska resurserna tvingades BOJ ställa in två inplanerade interna 2-dagarskonferenser om våld i nära relation (VINR). Istället genomfördes två digitala endagskonferenser. Även innehållet på konferenserna ändrades eftersom det inte var möjligt att arbeta problembaserat med workshops som planerat. Dessutom saknades medel för att arvoda föreläsare. Vårens temakonferens VINR fokuserade istället på organisationer som samarbetar inom våld i nära relation, som exempelvis *Polismyndigheten*, *Stödcentrum för unga*, *Nationellt Centrum för*

Kvinnofrid (NCK) och *Akutmottagningen för våldtagna* på Södersjukhuset, för att nämna några.

Temat för höstens VINR-konferens var dödligt våld i nära relation. Inbjudna föreläsare informerade om polisens insatser vid dödligt partnervåld, dödligt våld i ungas parrelationer, anhörigperspektiv och barnperspektiv till de mördade kvinnorna samt hur media påverkar bilden av dödligt våld i nära relation. Polisen berättade även om deras arbete när någon inom rättsväsendet antingen blir utsatt eller utsätter någon för våld i nära relation.

Digitala seminarier under "En vecka fri från våld"

BOJ arrangerade två digitala lunchseminarier under *En vecka fri från våld*. Det första seminariet handlade om barn som bevittnar och utsätts för våld i nära relation. Det andra seminariet fokuserade på vilka effekter det får att leva med skyddade personuppgifter ur både ett vuxenperspektiv och ett barnperspektiv. Jämställdhetsmyndigheten, Skatteverket och personer som lever med skyddade personuppgifter från nätverket *Gömda kvinnor* medverkade och delade med sig av sina erfarenheter.

Temakonferensen om våld i nära relation fick genomföras digitalt.

Föreläsningar och utbildningar

Under 2023 föreläste BOJ Sverige om organisationens arbete mot våld i nära relationer och utbildade i ämnet på följande event:

- › Regionkonferens för lokala brottsofferjourer i Gävleborgs län
- › Nationell Samverkanskonferens i Fyrbodal med polisen, kommuner och frivilligorganisationer
- › Föreläsning om BOJ:s arbete mot våld i nära relation för Nationellt centrum för kvinnofrid (NCK).
- › BOJ Sveriges grundutbildningar för nya stödjure

Uppdatering av böcker

BOJ:s böcker *Smärtsam närhet – en bok om våld i nära relation* och *Våldet går inte i pension – en bok om våld i äldres nära relationer* trycktes om under året med ytterligare 1 000 ex vardera. Trots detta behövs fler böcker spridas till yrkesverksamma som möter dessa målgrupper, då efterfrågan är stor och böckerna ofta tar slut innan BOJ har nya medel att trycka fler. Under året har arbete pågått med att uppdatera och revidera BOJ:S bok *Leva sitt liv – en bok om hedersrelaterat våld och förtryck*, men tryck av boken sker under 2024.

Lansering av webbutbildning

Under året lanserades en ny webbutbildning om våld i nära relation som BOJ Sverige tagit fram med medel från Socialstyrelsen. Målgruppen för webbutbildningen är stödjare, samordnare och förtroendevalda inom BOJ.

Internt arbete inom våld i nära relation och hedersrelaterat våld och förtryck

Stöd och information har även getts till lokala brottsofferjourer i specifika brottsofferärenden, brottsofferarbete, i samverkan med andra organisationer samt hjälp vid projektansökningar.

Internationellt arbete och synpunkter till Europarådets expertgrupp

Under året bjöd Europarådets expertgrupp GREVIO (*Group of Experts on Action against Violence against Women and Domestic Violence*) in BOJ Sverige att lämna synpunkter på hur väl Sveriges regering implementerat Europarådets konvention om förebyggande och bekämpning av våld mot kvinnor och av våld i hemmet, allmänt kallad Istanbulkonventionen. Detta resulterade i att BOJ Sverige skickade en skuggrapport med synpunkter till GREVIO. Skuggrapporten finns publicerad på engelska på [Europarådets hemsida](#) och på svenska på BOJ:s hemsida.

- › [Länk till skuggrapport på engelska på Europarådets hemsida](#)
- › [Länk till skuggrapport på svenska på BOJ:s hemsida](#)

Remissvar

Följande remissvar inom våld i nära relation och hedersrelaterat våld och förtryck har skickats in till Regeringskansliet under 2023:

- › Tandvårdens stöd till våldsutsatta patienter, SOU 2023:10
  - › Förstärkt skydd för den personliga integriteten – behovet av åtgärder mot oskuldskontroller, oskuldssinyt och oskuldssingrepp samt omvändelseförsök, SOU 2023:37
  - › Stärkt hyresrättsligt skydd för våldsutsatta kvinnor, Ds 2023:18
- Samtliga remissvar finns att ladda ner på brottsofferjouren.se.

Samverkansmöten

- › Stockholms Bostadsförmedling: 10 maj 2023
- › Dialogmöte polisen VINR: 12 maj 2023
- › Polisprojektet IGOR: 31 maj 2023
- › Samverkansmöte polisen BOPS Stockholm: 21 juni 2023
- › Samverkansmöte polisen VINR: 26 oktober 2023
- › Samverkansmöte Örebro Universitet: 21 november 2023

Sakråd och jämförbara möten

- › Möte Riksrevisionen om skyddade personuppgifter: 13 mars 2023
- › Sakråd med jämställdhetsministern Paulina Brandberg: 3 maj 2023
- › Sakråd Jämställdhetsenheten, Regeringskansliet om Istanbulkonventionen: 19 september 2023
- › Möte Regeringskansliet om kontaktförbud: 16 oktober 2023
- › Möte Regeringskansliet om uppdatering av Regeringens åtgärdsprogram Mäns våld mot kvinnor: 20 oktober 2023
- › Rundabordssamtal med jämställdhetsministern Paulina Brandberg om maskulinitetsnormer: 13 november 2023

Stöd och vägledning till anhöriga

Anhöriga är ett viktigt stöd för brottsoffer, men saknar ofta nödvändig information och hjälp. Därför arbetar BOJ för att stödja anhöriga och erbjuda dem vägledning.

Som anhörig spelar man en central roll för den som blivit utsatt för brott. Genom att erbjuda trygghet och stöd i en tid av oro och stress kan anhöriga hjälpa till att hantera känslor, ta hand om praktiska frågor och skaffa viktig information.

För att orka och klara av att vara ett stöd kan den anhörige själv behöva stöd och vägledning. Det är ofta svårt att se någon man bryr sig om lida eller känna sig otrygg efter att ha utsatts för brott, under en polisutredning eller inför en rättegång. I dessa situationer erbjuder BOJ ett viktigt och trygghetsskapande stöd.

»BOJ är den enda organisationen som ger ett brett stöd till anhöriga.«

Anhöriga informeras inte i tillräckligt hög utsträckning av polis, åklagare eller domstol. Många står utan information om utvecklingen av polisutredningar, kallelser till rättegångar eller domslut. Detta lämnar anhöriga i en situation av osäkerhet och bristande vägledning.

Undantaget är vårdnadshavare till personer under 18 år som ska underrättas av domstol.

Utmaningar och framtida insatser

Hösten 2023 drabbades Sverige av en våldsvåg relaterad till organiserad och gängrelaterad brottslighet, vilket ledde till att en stor mängd oroade anhöriga sökte stöd hos BOJ.

Antalet anhöriga stödsökande ökade med nästan 15 procent jämfört med 2022. Anhöriga till gärningspersoner står för nästan hälften av den ökning av stödsökande som skett under året. Dock speglar ökningen sannolikt inte gruppens faktiska behov, sett till att det rimligtvis finns minst en anhörig som kan behöva stöd för varje brottsutsett, vittne och målsägande. Dock utgör gruppen fortfarande en liten del av det totala stödet som BOJ förmedlar.

Under hösten 2023 påbörjade BOJ arbetet med att ta fram stödmaterial för jourerna och nya broschyrer för anhöriga. Materialet tas fram tillsammans med jourer med stor erfarenhet av stöd till anhöriga: Fyrbodan, Mellersta

Skåne, Nacka-Tyresö-Värmdö, Stockholm-Gotland, Storgöteborg, Söderslätt, Södra Stockholm, Uppsala län, Värmland, Västerort, Västmanland och Örebro län. Även Brottsofferjourens telefoncentral 116 006 medverkar i detta arbete. Materialen om och till anhöriga kommer att färdigställas under 2024.

»Antalet anhöriga stödsökande ökade med nästan 15 procent jämfört med 2022.«

BOJ är den enda organisationen som ger ett brett stöd till anhöriga. Vi kan svara på frågor, vi vet vart den anhörige kan vända sig för mer information och vi kan ge råd kring hur man kan vara ett bra stöd som anhörig. Under 2024 kommer dessutom BOJ att intensifiera sitt påverkansarbete för att fler anhöriga ska ges möjlighet att få det stöd de behöver. Genom att öka medvetenheten och tillgängligheten av stöd kommer organisationen att fortsätta att stödja anhöriga på ett effektivt och meningsfullt sätt. ●

Handlingsplan för att stärka barnets rättigheter

Under 2023 har BOJ kontinuerligt arbetat med sin handlingsplan för att stärka barns rättigheter inom hela organisationen. Genom en rad initiativ och evenemang har man strävat efter att öka medvetenheten och kunskapen om barnkonventionen och andra relevanta lagar och förordningar som gäller barns rättigheter.

I enlighet med den framtagna handlingsplanen för att stärka barns rättigheter har Brottsofferjouren (BOJ) under 2023 fortsatt sitt arbete med att stärka arbetet med barns rättigheter inom hela organisationen. Genom två interna digitala utbildningstillfällen har anställda, volontärer och förtroendevalda utbildats i barnkonventionen. Cirka 400 personer deltog i dessa utbildningar där man bland annat diskuterade barnkonventionens artiklar, barnsyn, orosmälan till Socialtjänsten samt den nya barnfridslagen.

Dessa utbildningar har inte bara syftat till att informera om lagstiftningen utan också till att skapa förståelse för barns behov och perspektiv inom organisationen. Det har varit ett steg mot att integrera barnkonventionens principer i alla nivåer av BOJ:s arbete.

Fokus på barnfridslagen

På Brottsoffermyndighetens event under *Internationella Brottsofferdagen* arrangerade BOJ ett seminarium om barnfridslagen ur ett rättighetsperspektiv. Expertpanelen granskade implementeringen av lagen och betydelsen av att lyssna på barnets röst. Detta evenemang var inte bara en

möjlighet att sprida kunskap till deltagarna utan också en plattform för att lyfta viktiga frågor kring barns rättigheter till en bredare publik. Genom att involvera experter och myndigheter skapade BOJ en dialog och ett engagemang för att stärka skyddet för barn som utsätts för brott.

Utbildning och stöd för nya stödjare

BOJ erbjuder grundutbildningar för nya stödjare två gånger per år för att komplettera de lokala jourernas egna utbildningar. Under dessa utbildningar introduceras stödjarna till BOJ:s arbete med barn och unga samt tillhandahållen samtalsmetodik och stödmaterial.

Denna utbildning har varit en viktig del i att förbereda och rusta nya stödjare för det känsliga och krävande arbetet med att stötta brottsutsatta barn och ungdomar. Genom att erbjuda en strukturerad utbildning säkerställer BOJ att stödjarna har nödvändiga verktyg och kunskap för att kunna ge ett effektivt och empatiskt stöd.

En vecka fri från våld

Under denna vecka anordnade BOJ två digitala seminarier för allmänheten och yrkesverksamma.

Temat var barn som bevittnat våld och hur man kan stötta personer som lever med skyddade personuppgifter.

Dessa seminarier var inte bara till för att sprida kunskap utan också för att skapa en plattform för att lyfta fram olika perspektiv och erfarenheter kring våld och övergrepp. Genom att erbjuda en öppen och inkluderande diskussion kring dessa ämnen bidrar BOJ till att bryta tystnaden kring våld och öka medvetenheten om vikten av stöd och skydd till de som drabbats.

Delaktighet i samhällsdebatten

BOJ har aktivt deltagit på olika mässor och konferenser för att främja barns rättigheter och öka medvetenheten om brottsutsattas behov. Dessa inkluderar *Barnrättsdagarna*, *Socionomdagarna* och *Gymnasiemässan*.

Dessa evenemang har inte bara varit tillfällen att marknadsföra BOJ:s arbete utan också möjligheter att knyta kontakter och samarbeten med andra organisationer och myndigheter. Genom att vara närvarande på dessa forum stärker BOJ sin roll som en central aktör inom området brottsofferstöd och bidrar till en ökad samverkan och samordning inom sektorn.

»Denna utbildning har varit en viktig del i att förbereda och rusta nya stödjare för det känsliga och krävande arbetet med att stötta brottsutsatta barn och ungdomar.«

Fortsatt samarbete och utvärdering

Under 2024 kommer BOJ att fortsätta utvärdera sin handlingsplan och sätta nya mål för att stärka barns rättigheter.

BOJ kommer att fortsätta samarbetet med olika myndigheter och civilsamhällesaktörer samt erbjuda utbildningar och stöd för hur man kan hjälpa olika sårbara grupper, inklusive äldre och personer med funktionsnedsättningar.

Genom en holistisk strategi och en stark förpliktelse att främja barns rättigheter strävar BOJ efter att skapa en tryggare och mer stödjande miljö för barn och unga som har drabbats av brott. Utvärderingen och uppföljningen av handlingsplanen är avgörande för att säkerställa att insatserna är effektiva och anpassade till de behov och utmaningar som organisationen och dess målgrupper möter. ●

BOJ möter ökande antal bedrägerioffer

Under 2023 har antalet stödsökande som utsatts för bedrägerier varit fler än någonsin tidigare hos BOJ. Jämfört med 2022 har BOJ mött 55 procent fler som utsatts för bedrägeri.

De som har utsatts har ofta förlorat stora summor pengar, ibland hela sin livsbesparing. Många beskriver att de mår mycket dåligt. De känner stark skam och skuld och många vågar inte säga något till nära och kära. Det är inte ovanligt med självmordstankar.

Samtidigt visar Brottsofferjourens (BOJ) erfarenhet att hopplösheten går att vända. Vi ser att stödet kan göra en betydande skillnad för de som har drabbats. Sorgen, ilskan och ensamheten går att omvandla till handlingskraft och beslutsamhet. Det är stöd som ger kraft.

»BOJ har under hösten 2023 varit drivande i att skapa *Nätverket mot bedrägerier*.«

Satsningar och aktiviteter för att bekämpa bedrägerier

Parallellt med ökningen av antalet stödkontakter under 2023 har BOJ haft ett särskilt fokus på arbetet med bedrägerier. Målen med satsningen är dels att ge alla jourer bästa möjliga förutsättningar att kunna erbjuda ett hjälpsamt stöd och dels att bidra till ett brottsförebyggande arbete. Satsningen har möjliggjort ett antal olika aktiviteter, samarbeten och insatser.

En viktig del av satsningen har

varit att anställa en projektledare under verksamhetsåren 2023 och 2024. En projektledare kan arbeta nära jourerna, ta fram stödmaterial tillsammans med dem, utbilda, hålla en dialog med beslutsfattare och samarbeta med andra organisationer och myndigheter.

Utbildning och materialutveckling

Under våren och sommaren producerade Brottsofferjouren ett internt material om bedrägerier. Materialet togs fram tillsammans med jourer med stor erfarenhet av bedrägeriärenden: Värmland, Storgöteborg, Mellersta Skåne, Södra Stockholm, Södra Kalmar län, Örebro län, Stockholm-Gotland, Kungsbacka och Haninge-Nynäshamn. Även Telefoncentralen har deltagit i arbetet. Syftet med materialet är att ge alla jourer bästa möjliga förutsättningar för att kunna erbjuda ett hjälpsamt stöd till personer som utsatts.

BOJ har även föreläst för stöd- jare, samordnare och förtroendevalda på 10 lokala jourer över hela landet. Föreläsningarna ledde till spännande samtal och väckte viktiga frågor. Målet är att fortsätta besöka jourer även under 2024.

Under *Internationella Brottsofferdagen* (IBD) i februari anordnades ett välbesökt digitalt seminarium om bedrägerier. Seminariet hade föreläsningar med

Sven-Erik Alhem, förbundsordförande för BOJ Sverige och Jessica Cervin, säkerhetschef på Blocket. Dessutom fick deltagarna höra en berättelse från en person som utsatts för bedrägeri.

I samband med IBD skrev BOJ en debattartikel om bedrägerier som publicerades i Svenska Dagbladet.

I oktober deltog BOJ under *Seniormässan* i Stockholm med fokus på att informera om bedrägerier. Under dagarna på mässan mötte BOJ många besökare och hade viktiga samtal med dem om hur man kan skydda sig mot att bli utsatt.

»Sorgen, ilskan och ensamheten går att omvandla till handlingskraft och beslutsamhet.«

Nätverksbildning och politisk påverkan

För att förebygga att fler personer drabbas av bedrägerier har BOJ under hösten 2023 varit drivande i att skapa *Nätverket mot bedrägerier*. Nätverket består av 10 organisationer från både ideell sektor, näringsliv och intresseorganisationer. Tillsammans ska organisationerna driva förändringar hos banker och politiker för

Jämfört med 2022 har BOJ mött 55 procent fler som utsatts för bedrägeri.

att förebygga att fler drabbas av bedrägerier. I nätverket finns en gemensam uppfattning över både problembilden, bankernas ansvar och politikens möjligheter att skapa förändring.

Under 2023 har polisanmälningarna gällande bedrägerier börjat öka igen efter att ha legat still under de senaste åren. Det går i linje med antalet ökade stöd-kontakter hos BOJ. Det är svårt för de drabbade att få ersättning av bankerna för de pengar som är borta. Därför är det viktigt att BOJ tillsammans med *Nätverket mot bedrägerier* fortsätter att driva frågan under 2024. Även om mycket arbete kvarstår har det trots allt under hösten kommit signaler om att politiken inte bara börjat se allvaret i frågan utan dessutom börjat rikta udden mot bankerna. Det är välkommet och under 2024 kommer BOJ att fortsätta vara drivande i arbetet. ●

Fortsatt utveckling av arbetet med att stödja brottsutsatta äldre

BOJ stärker sitt åtagande att stödja äldre som utsatts för brott genom internutbildning och deltagande på externa seminarier.

Våld och övergrepp mot äldre är ett allvarligt samhällsproblem. Bedrägeriförsök mot äldre blir allt vanligare. Mörkertalet är stort och frågan behöver uppmärksammas mer.

Intern fortbildning med fokus på brottsutsatta äldre

Att öka kunskapen internt om äldres särskilda utsatt-het för brott och våld är viktigt för att BOJ ska kunna erbjuda alla brottsoffer, vittnen och anhöriga ett likvärdigt stöd.

Därför hade ett av BOJ Sveriges månatliga digitala fortbildningstillfällen *Förbundskansliet presenterar* temat "sårbara grupper". Utöver viktig information och statistik presenterades även boken *Våldet går inte i pension* och annat informations- och utbildningsmaterial som BOJ producerat om äldre.

Även under BOJ:s grundutbildning av nya stödjare gavs en introduktion till BOJ:s arbete med sårbara grupper där brottsutsatta äldre ingår.

Äldres säkerhet i fokus på Seniormässan

BOJ deltog med monter på *Seniormässan* på Älvsjö-mässan i Stockholm med

målet att nå ut med information om och till målgruppen äldre om att stöd finns att få i samband med brottsutsatt-het. BOJ:s monter var välbesökt, bjöd på många givande samtal och boken *Våldet går inte i pension* väckte stort intresse och delades ut till många besökare.

Fortsatt fokus på stöd till våldsutsatta äldre

BOJ ska under 2024 ha ett fortsatt fokus på att förbättra stödet till våldsutsatta äldre. Vi vet exempelvis att äldregruppen har ett särskilt stort stödbehov efter bedrägeribrott, stölder och inbrott i jämförelse med övriga stöd-sökandegrupper. Brottsofferjouren Sverige har under åren 2023–2024 anställt en verksamhetsutvecklare som arbetar med bland annat bedrägerier. ●

Stärkt stöd för personer med funktionsnedsättningar

Genom utbildning och samarbete med civilsamhället har BOJ under året bidragit till att öka stödet till och kunskapen om brott mot personer med funktionsnedsättningar.

Brottsofferjouren Sverige (BOJ) arbetar ständigt med att anpassa verksamheten och särskilt stödet så att alla människor, oavsett vem man är eller vad man har varit med om, får det stöd och den hjälp som alla har rätt till. En viktig del av detta arbete är att på olika sätt bidra till att öka stödet till och kunskapen om brott mot personer med funktionsnedsättningar.

Anpassad utbildning för lokala jourer

För att kunna erbjuda alla brottsoffer, vittnen och anhöriga ett likvärdigt stöd oavsett funktionsvariation är det viktigt att öka BOJ:s interna kunskap om personer med funktionsnedsättningars särskilda utsatthet för brott och våld. Därför inkluderades en introduktion till BOJ:s arbete med sårbara grupper, där funktionsnedsättningar ingår, i vårens grundutbildning för nya stödjare.

Under året höll BOJ för första gången en anpassad grundutbildning för nya stödjare, där teckenspråkstolkare deltog för att öka tillgängligheten för blivande stödjare. BOJ har numera även stödjare med teckenspråkskompetens.

Nätverksträffar och gemensamma insatser

BOJ Sverige deltog, tillsammans med ett urval av andra civilsamhällesaktörer, i ett samråd som *Myndigheten för delaktighet* och

Jämställdhetsmyndigheten bjudit in till. Syftet med träffen var att utifrån myndigheternas respektive regeringsuppdrag om att kartlägga och utveckla stödmaterial mot barn och unga med funktionsnedsättning samt fördjupad kartläggning av hedersrelaterat våld och förtryck mot personer med funktionsnedsättning ta del av BOJ:s och andra civilsamhällesaktörers erfarenheter och kunskap i dessa frågor.

BOJ Sverige kommer under 2024 och framåt att ha ett fortsatt ökat fokus på att förbättra stödet för personer med funktionsnedsättningar. Detta med målet att fler personer ska få stöd i samband med våldsutsatthet, men också för att öka kunskapen om brott mot personer med funktionsnedsättning och vad som är ett brott och inte. ●

Utvidgat arbete i utsatta områden

Under året intensifierade BOJ sitt arbete i utsatta områden med fokus på att öka kunskapen om BOJ och stödet till brottsoffer. Genom att delta i evenemang som *Järvaveckan* och *Mänskliga rättighetsdagarna* har BOJ under året nå ut till en bredare publik.

Under 2023 intensifierade Brottsofferjouren (BOJ) sina insatser i utsatta områden. Det övergripande målet var att öka kunskapen om och BOJ:s arbete, locka fler volontärer bland de boende och för att etablera sig som en relevant aktör hos andra civilsamhällesaktörer.

»Under 2023 framträdde gängbrottsligheten som en viktig samhällsfråga.«

Brottsofferjouren närvarande under Järvaveckan

Under *Järvaveckan* deltog Brottsofferjouren Sverige tillsammans med de lokala Stockholmsjourerna med ett gemensamt tält. Genom evenemanget, som besöktes av 68 000 personer, ökade känslan om organisationen.

Panel samtal på Mänskliga rättighetsdagarna

BOJ deltog även på *Mänskliga rättighetsdagarna*, vars tema för året var skola och utbildning. Tillsammans med *Sensus* arrangerade BOJ ett välbesökt panel samtal om utbildningsförutsättningarna i utsatta områden med en panel

bestående av Nadim Ghazale, Iraj Shirvani, Marika Andersson och Eduardo Gran Villanueva-Contreras.

Nätverksengagemang och gängbrottslighet

BOJ har aktivt deltagit i olika nätverk som berör utsatta områden, såsom Länsstyrelsen, NOD, Centrum mot våldsbejakande extremism och BRÅ.

Under 2023 framträdde gängbrottsligheten som en viktig samhällsfråga, och de ökade skjutningarna har skapat stor oro bland anhöriga och i närområdet. Bland de som vänder sig till BOJ är hopplösheten påtaglig. För att bemöta denna utveckling arrangerade BOJ under hösten ett digitalt uppstartsmöte för att diskutera gängbrottsligheten, där flera journaler deltog. BOJ har även tagit fram ett informationsmaterial om stöd till anhöriga till gärningspersoner, med särskilt fokus på gängkriminella.

Den ökade gängbrottsligheten under 2023 utgjorde en betydande utmaning för samhället, vilket också påverkade BOJ:s resurser. Arbetet med denna fråga kommer att fortsätta under 2024, som en

Panel samtal tillsammans med Sensus under Mänskliga rättighetsdagarna

integrerad del av BOJ:s engagemang för att stödja utsatta områden.

»År 2023 beviljades medel från Allmänna Arvsfonden för ett treårigt projekt – *Trygg Trapp*.«

Projektet Trygg Trapp

År 2023 beviljades Brottsofferjouren Sverige 9 644 749 kronor från *Allmänna Arvsfonden* för ett treårigt projekt *Trygg Trapp*, med start i december 2023. Projektet är resultatet av den modell BOJ tagit fram för att komma närmare våra målgrupper i utsatta områden och genomförs i samarbete med kommunala bostadsbolag i tre områden: Brickebacken i Örebro, Marielund i Norrköping och Öxnehaga i Jönköping. Målet med *Trygg Trapp* är att skapa en modell för samverkan mellan civilsamhälle och bostadsbolag, som BOJ hoppas kunna sprida till andra delar av civilsamhället år 2027. Under våren 2024 kommer tre processledare att anställas på de tre projektorterna. ●

Organisationsutveckling och kvalitetsarbete för förbättrat brottsofferstöd

Under året har BOJ fortsatt sitt arbete för att förbättra brottsofferstödet och säkerställa att landets alla brottsoffer, vittnen och anhöriga får ett enhetligt och kvalitativt stöd. Fokus har även varit på att bygga en mer stabil organisation och anpassa verksamheten enligt EU:s brottsofferdirektiv.

För att dessa mål ska kunna uppfyllas behövs brottsofferjourerna en ny organisationsmodell. Riksstämman 2013 antog organisationsmodellen *Förstärkt brottsofferstöd* som i stort innebär:

- › Alla brottsofferjourer ska ha tillgång till en anställd samordnare. Om jouten är för liten för att kunna få fram ekonomiska medel till en anställning kan man gå samman med andra jourer för att skapa bättre förutsättningar.
- › Ett alternativ till detta är att jourer ingår ett samarbete där en anställd person verkar som samordnare för flera jourer.
- › Alla brottsofferjourer ska se över rekryteringsbehoven på lång och kort sikt.
- › Alla brottsofferjourer ska se över behovet av ytterligare stödgrupper med målet att skapa en verksamhet med lokal tillgänglighet.

Utöver dessa förändringar underströks också vikten av att alla jourer når upp till de minimikrav som Riksstämman 2009 fastställt och som reviderats och uppdaterats även av senare stämmor.

Utvecklingsarbete

Sedan beslutet om ny organisationsmodell har jourerna arbetat med att uppnå kraven. Man har utvecklat det regionala samarbetet och en mängd jourer har gått

samman för att bland annat kunna förbättra de ekonomiska förutsättningarna för verksamheten och kunna uppfylla kravet om tillgång till en anställd samordnare. Förbundskansliet stödjer utvecklingen i jourerna genom besök och samverkan med utgångspunkt från de behov de lokala verksamheterna uttryckt. Det handlar om hur man praktiskt löser frågor om samgående, anställd personal, rekrytering av stödare och inte minst frågor kring kommunbidrag och samverkansavtal eller IOP (idéburet offentligt partnerskap) med Sveriges kommuner. 77 kommuner har tecknat IOP, och ytterligare 57 kommuner har andra former av samverkansavtal med BOJ. Fleråriga avtal skapar långsiktigt hållbara ekonomiska förhållanden samt en ökad tydlighet för kommun och lokal brottsofferjour om respektive parts åtaganden.

Kvalitetsarbete och ärendehantering

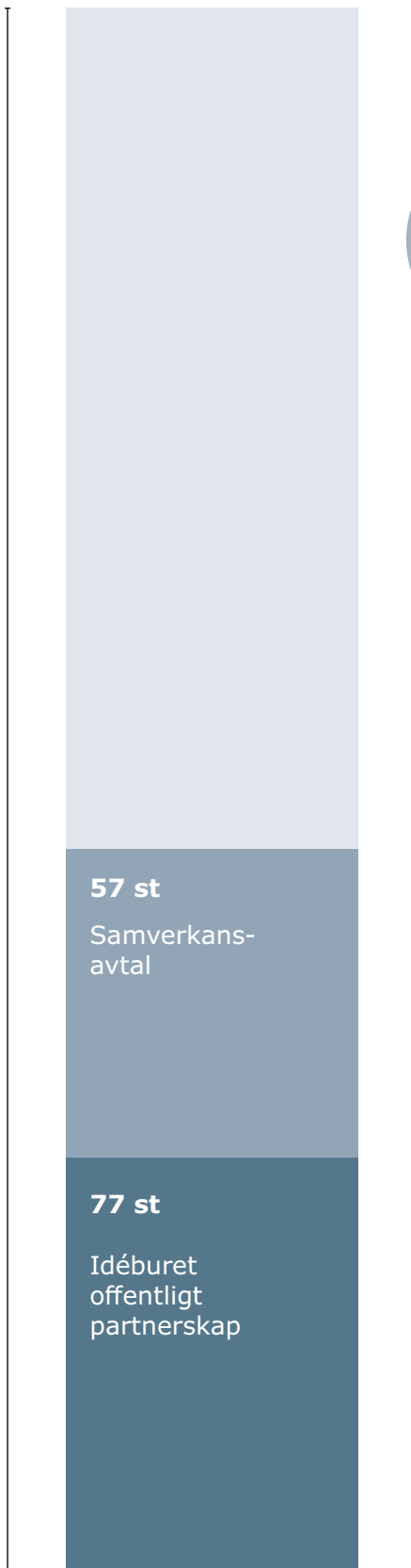
En del av verksamhetsutvecklingsarbetet handlar om att tydligare definiera kvalitet inom stödverksamheten, både för verksamheten inom våld i nära relation och gällande andra brottsoffer, anhöriga och vittnen samt inom vittnesstödsverksamheten vid landets domstolar. I systematiskt

kvalitetsarbete ingår en pågående utvärdering av verksamheten med hjälp av statistik och uppföljning av den löpande ärendehanteringens med målet att kunna åtgärda brister, förbättra arbetssätt och rutiner inom stödarbetet.

»En viktig fråga är hur Sverige bättre ska efterleva EU:s brottsofferdirektiv.«

En viktig fråga är hur Sverige bättre ska efterleva EU:s brottsofferdirektiv. Flera andra europeiska länder erbjuder goda exempel på lösningar som gör att många fler utsatta får stöd, bland annat kompletterande gynnande nationell lagstiftning om brottsutsattas rätt till stöd och stödorganisationernas roll samt tekniska lösningar som automatiserad förmedling av stödsökande från polisen till stödorganisationer. Förbundsstämman 2021 beslutade att uppdra åt förbundet att verka för att en sådan lösning ska komma till stånd. Samverkan med polisen kring den frågan pågår. ●

290 st
kommuner

77 av Sveriges 290 kommuner har tecknat IOP (idéburet offentligt partnerskap), och ytterligare 57 kommuner har andra former av samverkansavtal med BOJ.

Ärendehanteringssystemet Minerva

Under 2021 lanserades Brottsofferjourens gemensamma ärendehanteringssystem Minerva.

Inom ramen för systemet finns möjlighet att utveckla arbetet både vad gäller metod, stödets omfattning och innehåll, men även för behandling av personuppgifter så att mottagandet och den praktiska hanteringen av uppgifter blir likvärdig över hela landet. Det är också i linje med stämmobeslutet Förstärkt brottsofferstöd.

Under 2023 fortsatte utbyggnaden av systemet med flera nya verktyg inom ärendehanteringsdelarna för både allmänt stöd och stöd i domstol, kalender, jourregister och medlemsregister. Verktyg för administration av uppföljande intervjuer samt import och automatisk sortering av polisens ärenden färdigställdes. Jourerna

kan numera administrera och ändra sina egna uppgifter i medlemsregistret och får en bättre överblick över medlemmar, stödjare och förtroendevalda. Den gemensamma kalendern med ett bokningssystem möjliggör för jourerna att schemalägga stödjarpass, möten och utbildningar lokalt, samtidigt som förbundets nationella utbildningar, konferenser, online event, arbetsgruppsmöten och referensgruppsmöten finns enkelt åtkomligt i samma kalender.

Varje stödjare har ett eget användarkonto i systemet och arbetar löpande med att anteckna vilka insatser som gjorts för brottsoffer, anhöriga och vittnen. Systemet förklarar arbetet i stort, likriktar och automatiserar statistikföringen och ger bättre överblick över ärendeflödet inom både allmän stödverksamhet och stöd i domstol. ●

Stärkande utbildningsinsatser och kompetensutveckling

BOJ:s verksamhet vilar på våra volontärer, förtroendevalda och anställda. Genom kontinuerlig utbildning, fortbildning och kompetensutveckling stärks stödverksamheten och BOJ som helhet.

Under 2023 arrangerade Brottsofferjouren Sverige (BOJ) flera utbildningar, seminarier, konferenser och evenemang med syfte att inspirera, fortbilda och öka kompetensen hos våra volontärer, förtroendevalda och anställda, samt i vissa fall även den breda allmänheten. Utbildningar är en viktig metod för att stärka verksamhetens utveckling samt för lokala brottsofferjourer att:

- › Förmedla adekvat kunskap till volontärer.
- › Säkerställa kvaliteten i den lokala verksamheten.
- › Hjälpa volontärerna att förstå BOJ:s värdegrund.
- › Utvärdera volontärernas lämplighet för sina uppdrag.

Digital grundutbildning

Förbundskansliet arrangerade med stöd av lokala jourer under 2023 två digitala grundutbildningar för framtida stödjure. Cirka 250 nya volontärer genomgick under hösten och våren en fyra veckors digital utbildning som syftade till att ge dem verktyg för att sedan verka som volontärer inom organisationen. Genom samarbete mellan en lokal jour och Brottsofferjouren Sverige genomfördes även höstens utbildning med teckenspråkstolkar, vilket är ett viktigt steg för ökad tillgänglighet.

Nya digitala utbildningar

Under 2023 tog Brottsofferjouren Sverige tillsammans med studieförbundet *Sensus* fram två nya digitala utbildningar. Utbildningarna erbjuds till styrelsemedlemmar samt valberedare inom BOJ.

Ny digital styrelseutbildning

Under våren genomfördes en ny digital styrelseutbildning. Vid tre tillfällen samlades över 60 styrelsemedlemmar från hela Sverige för att lära sig mer om föreningskunskap, motivation och engagemang, arbetsgivaransvar och mycket mer.

Ny digital valberedningsutbildning

Under hösten genomfördes även en ny digital valberedningsutbildning. Vid två tillfällen samlades 20 valberedare för att lära, inspirera och stötta varandra i arbetet som valberedare i en lokal jour.

Utbildningsråd

Utbildningsrådet är en viktig resurs i Brottsofferjouren Sveriges arbete med utbildningsområdet. Rådet bildades år 2018 och består av samordnare från 10 lokala jourer spridda över hela landet. Medlemmarnas uppgift är att fungera som ambassadörer för utbildning och ge lokalt stöd för att säkerställa att utbildning av hög kvalitet genomförs över hela

landet. Rådet ger även synpunkter på webbkurser och utbildningsmaterial samt identifierar behov av lokal utbildning i jourerna. Under 2023 höll utbildningsrådet sex möten med huvudsakligt fokus på att samla in underlag för revidering av BOJ:s handbok för samordnare på lokala jourer.

Introduktionsdag för nya ordförande och samordnare

Den 5 september genomfördes en introduktionsdag för nya samordnare och nya ordförande. Syftet var att lyfta samspelet mellan den lokala brottsofferjouren och Brottsofferjouren Sverige. Dagen behandlade bland annat BOJ:s verksamhetsmål, värderingar och information om vilken hjälp och service Brottsofferjouren Sverige erbjuder de lokala jourerna.

Konferenser och utbildningar för lokala brottsofferjourer

Samordnarkonferens

Den 25–26 april hölls en konferens för samordnare på ProfilHotels Nacka med cirka 80 deltagare. Konferensens fokus låg på att främja dialog, utbyta information och främja samarbete bland de lokala jourerna. Dessutom lyftes olika initiativ och pågående projekt fram för att ge inspiration och dela med sig av goda exempel.

Konferensen innehöll bland annat programpunkter från den finska Brottsofferjouren (RIKU), Brottsofferjouren Västerort, Värmland och Unga KRIS.

Ordförandekonferens

Den 1–2 december hölls en konferens för ordförande i de lokala jourerna på ProfilHotels Nacka med cirka 60 deltagare. Flera lokala initiativ lyftes för att inspirera och främja samtal. Konferensen innehöll bland annat programpunkter från Brottsförebyggande rådet, Brottsofferjouren Fyrbodal, Brottsofferjouren Haninge-Nynäshamn samt föreläsning av författaren Josefine Frankner.

Kunskapsportalen

BOJ:s digitala utbildningsportal är tillgänglig för alla organisationens aktiva och erbjuder ett brett utbud av allmänna och fördjupande webbkurser inom stödområdet.

Under 2023 uppdaterades *Kunskapsportalen* med en ny webb-utbildning ”Smärtsam närhet” om våld i nära relationer, inspelningar från digitala konferenser från året, uppdaterat innehåll och quiz för grundutbildningen samt en plattform för samordnare där de kan se statistik över hur Kunskapsportalen utnyttjas i den egna jouren. ●

»Cirka 250 nya
volontärer genomgick
under hösten och våren
en fyra veckors digital
utbildning.«

Internationellt erfarenhetsutbyte för bättre stöd

Erfarenhetsutbyte med brottsofferstödjande organisationer i andra länder bidrar med ny kunskap och säkerställer bättre stöd.

COVIS

Sverige leder för första gången ett EU-finansierat projekt, nämligen COVIS (*court based victim and witness support services*). Syftet med projektet är att kartlägga nuvarande tillgång på domstolsbaserat stöd inom EU, samt att ta fram informationsmaterial, utvärderingsmetod, kunskap, handbok, stödmetodik och andra verktyg som ligger till grund för att etablera och utveckla domstolsbaserad stödverksamhet.

> Läs mer på sida 38

Victim Support Europe

Brottsofferjouren Sverige finns sedan 2022 för första gången representerade i *Victim Support Europes* förbundsstyrelse, där vi spelar en mycket aktiv roll i arbetet att driva brottsoffers rättigheter framåt, både nationellt och internationellt. Victim Support Europes årliga konferens 2023 var den största konferensen i organisationens historia. Konferensen *Protecting Fundamental Freedoms – A Victim Perspective*, ägde rum i Berlin den 7–9 juni och arrangerades av Victim Support Europe tillsammans med *Weisser Ring Germany*. Konferensen innehöll en mängd föreläsningar, paneldiskussioner och workshops. Brottssofferjouren Sverige var representerade och höll en workshop för att presentera COVIS projektet och vikten av stöd i domstol.

Inom Victim Support Europe har vi även, tillsammans med våra europeiska samarbetspartners, arbetat för att skapa förutsättningar för nationella medlemsorganisationer att kunna erbjuda stöd av hög kvalitet till brottsoffer, vittnen och anhöriga oavsett var inom EU brottet sker eller var personen bor. BOJ har vid internationella möten lyft fram vikten av domstolsbaserad stödverksamhet, för att målsäganden och vittnen ska kunna ge sitt bästa vittnesmål vilket i sin tur ligger till grund för en väl fungerande rättsprocess.

»BOJ har äran att representera Sverige i det stora EU-projektet *BeneVict*.«

Med fler och fler specifika stödorganisationer som väljer att ansluta sig till Victim Support Europe och med en utökning av Europeisk lagstiftning för specifika brottsoffergrupper är BOJ även en stark förespråkare för generella/universella stödorganisationer, dit alla brottsutsatta personer har möjlighet att vända sig för att få stöd och hjälp. Vi arbetar för att behålla den breda synen att brottsoffers rättigheter är mänskliga rättigheter som ska tillgodoses för alla brottsoffer, oavsett brottskategori eller personliga egenskaper.

Uppdaterat EU-direktiv för brottsoffers rättigheter

Under 2023 lanserade EU-kommissionen ett uppdaterat EU direktiv för brottsoffers rättigheter. BOJ har de senaste åren aktivt lobbat EU-kommissionen och andra internationella organ för att påvisa vikten av stärkta rättigheter, så vi välkomnar Kommissionens arbete med det uppdaterade direktivet, som etablerar en miniminivå rörande brottsoffers rättigheter inom hela EU. Vi välkomnar framför allt en ny rätt till information och emotionellt stöd vid domstol i samband med rättegång, i linje med den domstolsbaserade stödverksamhet som BOJ har levererat i snart 30 år.

Vi välkomnar även stärkta möjligheter för brottsoffer att få upprättelse då deras rättigheter inte har tillgodosetts, stärkt rätt till ersättning, utökad rätt till kostnadsfri psykologhjälp samt utbyggnaden av *Barnahusmodellen* som en del av en mer barnvänlig rättsprocess. BOJ noterar dock att Kommissionens förslag främst är fokuserade på uppdatering av enskilda, fristående artiklar vilket riskerar att få begränsad inverkan för brottsoffer i praktiken. BOJ saknar en tydlig analys och reflektion över hur rättssystemet i stort bör förändras för att få ett tydligare brottsofferfokus, där risken för sekundär viktisering minimeras, brottsoffer ges hjälp till återhämtning och rättsprocessen formas i enlighet med brottsoffers behov och intressen.

BOJ hade även välkomnat ett större fokus på inverkan av brott och trauma i utformningen av enskilda rättigheter istället för indelning av rättigheter baserat på brottskategorier. Vi ser idag en fortsatt trend både nationellt och internationellt att allt mer fokus läggs på specifika grupper av brottsoffer, vilket tar resurser från det övergripande brottsofferområdet och riskerar leda till att vissa

brottsoffer som inte faller inom ramen för ”särskilt utsatta grupper” blir utan hjälp. BOJ har under året arbetat hårt med att utmana bilden av en hierarki av brottsoffer och istället förespråkade starka rättigheter, hjälp och stöd till alla brottsoffer, vittnen och anhöriga oavsett brottskategori eller personliga egenskaper.

BeneVict

BOJ har äran att representera Sverige i det stora EU-projektet *BeneVict*, som innefattar alla EU-länder och leds av Victim Support Europe. Syftet med projektet är att analysera den praktiska implementeringen av EUs brottsofferdirektiv under åren 2018 och framåt för att se huruvida brottsoffer har möjlighet att nå sina rättigheter i praktiken.

Under året som gått har BOJ genomfört en litteraturstudie, skickat ut och sammanställt en enkätundersökning till berörda parter samt genomfört intervjuer med Brottsoffermyndigheten, stödorganisationer, straffrättsliga myndigheter och andra aktörer som möter brottsoffer inom ramen för sitt arbete. Resultatet av projektet kommer att användas under förhandlingen av det uppdaterade EU-direktivet rörande brottsoffers rättigheter, för att påvisa var brister finns i nuvarande implementering av brottsoffers rättigheter och vilka förbättringar som behöver göras för att brottsoffer ska få den hjälp de behöver och har rätt till.

BeneVict-projektet innefattar även framtagandet av en beräkningsmodell för att åskådliggöra det finansiella mervärdet och de resurser samhället sparar på lång sikt genom att investera i brottsofferstödande verksamhet. BOJ har under året samlat in data rörande kostnader som uppstår till följd av brott, både för enskilda brottsoffer och för samhället i stort. Det har varit ett omfattande arbete och vi ser fram emot att se det slutgiltiga resultatet av kostnadsanalysen.

Till sist har BeneVict projektet under året inlett utvecklingen av *Victim's Rights Index*, där indikatorer tas fram för att jämföra länders implementering och tillgodosende av brottsoffers rättigheter i praktiken. Tanken är att årliga jämförelser ska kunna göras mellan olika länder vilket också ger möjlighet för nationella brottsofferorganisationer att använda informationen för att påvisa behovet av förbättringsåtgärder. Projektet beräknas avslutas 2025.

European criminology conference 2023

I september deltog Brottsofferjouren i *European Society of Criminology:s* 23:e konferens – *The Renaissance of European Criminology*. Konferensen bestod främst av forskare inom viktologi och kriminologi, så Brottsofferjouren bidrog med ett viktigt perspektiv rörande inverkan, omfattning och värdet av den praktiska stödverksamheten. Tillsammans med forskare från Tyskland, Grekland och Storbritannien deltog BOJ, *Victim Support Portugal* och *VSE i Roundtable on Safe Justice for Victims: critical discussion of justice for victims*. Det blev ett väldigt uppskattat inlägg och bland annat ordförande för European Society of Criminology uttryckte intresse för vidare samarbete mellan teori och praktik inom detta viktiga område för att säkerställa en säkrare rättsprocess för brottsoffer och vittnen.

Frida Wheldon, Verksamhetsutvecklare Rättsväsende Brottsofferjouren Sverige; Levent Altan, Executive Director Victim Support Europe och Frederico Marques, Chief Operations Officer / Senior Adviser Victim Support Portugal (APAV)

Vid årets Nordiska möte för Brottsofferjourer i Norden deltog Dorte Kallestrup Mortensen (Offerrådgivningen Danmark), Liv Hilde Birkelund (Polisen Norge), Knut Arild Gulbrandsen (Offerrådgivningen Danmark), Leena-Kaisa Åberg (RIKU Finland), Frida Wheldon (BOJ) och Fredrik Mellqvist (BOJ).

Nordiskt samarbete

I oktober 2023 stod Finland värd för det nordiska samarbetsmötet, bestående av representanter för brottsofferstödande verksamheter i Sverige, Finland, Norge och Danmark. Brottsofferjouren presenterade bland annat vårt kvalitets-säkringsarbete, COVIS-projektet och uppdateringar rörande VSE:s arbete.

Vi gav även en presentation rörande lanseringen av ett uppdaterat EU-direktiv för brottsoffers rättigheter, där vi presenterade vår syn på nuvarande förslag, områden som saknas från förslaget samt områden där ytterligare opinionsbildning behövs för att förbättra situationen för brottsoffer och vittnen i praktiken. Diskussionen omfattade även utmaningen att fokus på särskilt utsatta grupper av brottsoffer leder till generaliseringar av brottsoffers behov och skapar hierarkier av brottsoffer.

De nordiska länderna sammanfattade gemensamma ståndpunkter, där vi alla enades om att EU-direktivets rättigheter måste tillgodoses för alla brottsoffer, oavsett brottskategori och personliga egenskaper. Dessa gemensamma ståndpunkter sammanställdes och presenterades av Brottsofferjouren inom Victim Support Europes förbundsstyrelse, för att därefter användas under förhandlingen av EUs brottsofferdirektiv med –EU-kommissionen och övriga medlemsländer. ●

EU-projekt bidrar till att förbättra domstolsstödet i Sverige

EU-projektet COVIS har nu varit i gång i drygt ett år. Syftet är ta fram kunskap, material och verktyg för att etablera, utveckla och leverera stöd i domstol till brottsoffer och vittnen kallade att delta i en rättegång.

Kartläggning av domstolsbaserat stöd

Under det gångna året har vi genomfört en kartläggning av vilka länder i Europa som idag levererar domstolsbaserat stöd, hur det är organiserat och vilka framgångsfaktorer det finns för en välfungerande stödverksamhet. Med mer kunskap om hur stödet ser ut i andra länder kan vi se Sveriges verksamhet i nytt perspektiv.

Vi är ett av de länder som ger stöd till flest personer i samband med rättegång. Vi är även väldigt stolta över att domstolsbaserat stöd finns tillgängligt vid alla domstolar i hela landet och erbjuder hjälp till alla brottsoffer, vittnen och anhöriga, oavsett brottskategori och personliga egenskaper vilket inte är fallet i många andra länder. Däremot finns det även områden där Sverige inte står sig lika bra i jämförelse med andra.

Exempelvis är Sverige ett av endast fem länder i Europa som inte har en lagstadgad rätt till domstolsbaserat stöd för brottsoffer och vittnen, och det är tydligt att vår lagstiftning inte har uppdaterats i takt med att nya rättigheter för brottsoffer har antagits internationellt. Vi har heller inte lika stor tillgång till enskilda väntrum, utan målsäganden och vittnen tvingas i många fall fortfarande vänta i öppna utrymmen tillsammans med åtalad och dennes vänner, vilket innebär förhöjd risk för hot och påverkansförsök.

COVIS har genom den internationella utblicken gett upphov till

mycket inspiration och nya infallsvinklar där Sverige har möjlighet att bli ännu bättre på att säkerställa rättigheter för brottsoffer och vittnen i samband med rättegång.

»Genom COVIS har vi fått en större insikt i hur stöd i domstol bör organiseras för att på bästa sätt möta brottsoffers och vittnens behov och rättigheter i samband med rättegång.«

Internationellt utbyte och lärdomar från andra länder

En viktig del av COVIS projektet är att lära oss från andra länder och se hur deras domstolsbaserade stöd fungerar, så att vi tillsammans kan identifiera en best practice om hur vittnen och målsäganden får bäst tillgång till information, stöd och skydd i samband med en straffrättslig process.

Vi har under 2023 rest på två studiebesök, det ena till Irland och det andra till Portugal. Under studiebesöken har vi fått ta del av hur rättssystemen och stöd i domstol ser ut och fungerar i dessa länder.

I Irland fick vi möjlighet att besöka Dublins nya domstol och vi förundrades över det fantastiskt genomtänkta upplägget för hur målsäganden och vittnen rör sig i domstolsbyggnaden för att undvika kontakt med åtalad, försvarets vittnen och åhörare. Alla vittnen och målsägande tas, via en

omarkerad hiss, upp till en separat *Victim Unit*. Där finns både enskilda och gemensamma väntrum med stödjare på plats, toaletter, kaffe/te, tidningar och en lugn miljö att vänta i innan de kallas in i rättssalen. Här kan även familjer vänta tillsammans och även stanna medan en av dem vittnar i rätten. Alla videorum finns i anslutning till väntrummen, så även om man vittnar via länk så har man tillgång till väntrum och stödjare inför och efter sitt vittnesmål. Här finns även ett familjerum med leksaker, böcker och glada färger för de fall där unga barn har kallats att vittna via länk. Efter sitt vittnesmål har vittnen även möjlighet att återvända till *Victim Unit* för att landa i upplevelsen, prata om hur det gick, och samla sig innan man lämnar domstolen. Målsägande, som inte orkar stanna kvar i rättssalen under rättegången, kan även återvända till väntrummen för att samla kraft. Det var en varm miljö som verkligen gjorde skillnad och säkerställde brottsoffers rätt till skydd och förhindrade kontakt med gärningspersonen, vänner och åhörare i samband med rättegång.

Under studiebesöket i Portugal fick vi lära oss mer om deras upplägg för domstolsbaserat stöd. I Portugal arbetar psykologer inom stödverksamheten. De utför behovsprövningar av målsägandens stödbehov och träffar ofta målsäganden flera gånger inför rättegången. Stödjaren har också regelbunden kontakt med åklagaren för att säkerställa att

Alla projektpartners i COVIS under studiebesöket i Portugal

målsägandens behov tillgodoses under rättegången, exempelvis förs förövaren i nästan alla fall ut ur rättsalen innan målsäganden ger sitt vittnesmål. Vi fick även höra mer om Portugals planer att utöka stödverksamheten till flera domstolar, vilket välkomnades av både straffrättsliga myndigheter och stödverksamheten själv.

»Sverige är ett av endast fem länder i Europa som inte har en lagstadgad rätt till domstolsbaserat stöd för brottsoffer och vittnen.«

Utöver studiebesöken har vi även genomfört två webinarier, det ena med Nederländerna och det andra med Australien. Dessa i syfte att inspirera, lära och ta till oss hur andra länder arbetar med dessa frågor. I Nederländerna är det BOJ:s motsvarighet, frivilligorganisationen *Slachtofferhulp Nederland*, som ansvarar för att ge domstolsbaserat stöd. Organisationen gör behovsprövningar och samarbetar nära straffrättsliga myndigheter för att säkerställa en väl fungerande rättsprocess.

Organisationen fungerar även som målsägandebiträde i fall där annat biträde inte finns tillgängligt, det är ofta anställda paralegals som utför det viktiga arbetet och de har därmed ställning att föra fram målsägandes talan under rättegången.

Under webinariet med Australien fick vi lära oss att de har en mängd olika jurisdiktioner där stöd kan ges på flera olika sätt. Australien har även en Brottsofferombudsman som genomför lobbyaktiviteter och för brottsoffers talan offentligt för att förbättra den hjälp och de rättigheter som brottsoffer har att tillgå efter att ha fallit offer för brott.

Informationsmaterial

I COVIS har det också tagits fram en kommunikationsstrategi över hur vi förmedlar information om COVIS i media och sociala medier. Under flertalet veckor 2023 las diverse informationsinlägg om COVIS ut på sociala medier. Vidare har vi arbetat med det informationsmaterial som vi ska ta fram inom projektet och här arbetar vi med tre målgrupper: brottsoffer/vittnen/anhöriga, samarbetspartners inom rättsväsendet, samt allmänhet. ●

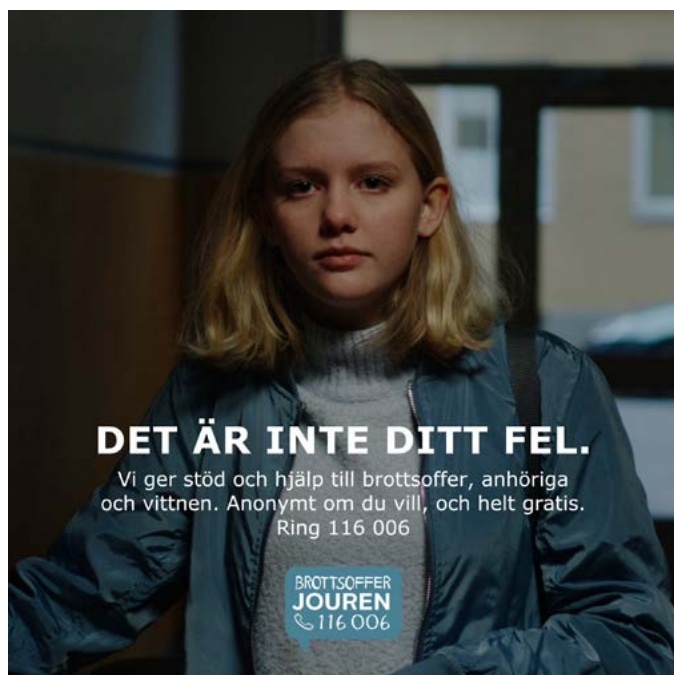
Kvalitetssäkring av stöd i domstol

En viktig del i COVIS är framtagandet av ett kvalitetssäkringsverktyg för att identifiera inverkan och värdet av domstolsbaserat stöd för stöd sökanden (målsäganden, vittnen och anhöriga) samt för rättsprocessen i stort. Inom ramen för COVIS projektet ska även metoden för kvalitetssäkring pilottestas i Sverige och Portugal.

I Sverige har vi tolv domstolar som ska genomföra kvalitetssäkringen som består av en enkät och för de som vill, en mer djupgående intervju. Inför detta har vi genomfört ett antal utbildningar för samordnare och stödare i hur vi genomför utvärderingen och kvalitetssäkringen på bästa sätt.

Kvalitetssäkringen startade vid fyra domstolar i november 2023 och kommer att fortsätta med övriga till sista mars 2024 och är avsedd för brottsoffer, vittnen och anhöriga som har fått stöd av Brottsofferjouren i domstol samt för våra samarbetspartners inom rättsväsendet. ●

Strategier för ökad synlighet och rekrytering av volontärer

BOJ:s kommunikationsarbete handlar till stor del om att hela tiden testa nya vägar för att nå fram så att fler brottsutsatta, vittnen och anhöriga får stöd. Målet är att nå ännu fler utsatta – även de som inte har polis-anmält. Det gäller också vittnen och inte minst anhöriga.

Genom att synas och höras i många olika sammanhang är BOJ:s målsättning att fler ska höra av sig till BOJ självmant, redan innan en eventuell polisanmälan har gjorts. BOJ vill också ytterligare uppmärksamma att de erbjuder stöd också till vittnen och anhöriga, även anhöriga till gärningspersoner. För många som famlar efter stöd och inte vet vart de ska vända sig, finns BOJ som en trygg punkt som ger hopp, fritt från dömande.

»BOJ har i dagsläget över 1 000 aktiva volontärer.«

Sista fasen i omfattande nationell kampanj riktad till unga brottsoffer

Under 2022 drevs en stor kampanj riktad till främst personer mellan 16–35 år under parollen *Brottsofferjouren – För dig som lever kvar med känslorna och kaoset*. Den gjordes möjlig genom de extra statsbidrag BOJ tilldelades under 2022 till följd av vissa grupper extra utsatthet under pandemin. Kampanjens sista fas ägde rum under början av 2023 och bestod till största delen av digital annonsering riktad mot unga, men den syntes också fysiskt i kollektivtrafiken. Budskapet i denna fas var på

själva stödet och hur man enklast når BOJ när man är utsatt för brott. En extra punktinsats gjordes också i form av digital annonsering runt *Internationella Brottsofferdagen* den 22 februari.

Kampanjer gav över 700 intresseanmälningar från potentiella volontärer

BOJ har i dagsläget över 1 000 aktiva volontärer och behöver ständigt fler för att möta efterfrågan. Många lokala brottsofferjourer upplever utmaningar med att rekrytera nya volontärer, framför allt i de yngre ålderskategorierna. Med anledning av detta genomför

Brottsofferjouren Sverige två gånger per år kommunikationsinsatser för att värva fler volontärer till landets alla brottsofferjourer. Tidsmässigt är dessa insatser som mest intensiva innan de nationella grundutbildningarna startar, vilket brukar vara i mars respektive oktober. Kampanjerna fokuserar främst på rekrytering av stödjare, men även förtroendevalda omfattas.

»Efterfrågan på informationsmaterial i vår webbshop har varit mycket stor under 2023.«

Med budskapet *Bli volontär! Ett viktigt uppdrag som ger mycket tillbaka* vill BOJ förmedla att det är givande att hjälpa andra människor och att det också ger mycket tillbaka att engagera sig ideellt. Målgruppen brukar vara bred med störst fokus på personer mellan 20 och 65 år.

Kampanjerna brukar till största delen bestå av digital annonsering i sociala medier, med hänvisning till att lämna en intresseanmälan på brottsofferjouren.se. De flesta av annonserna är lokalt inriktade. Under 2023 fick BOJ extra draghjälp genom annonsering med hjälp av Eniro. Intresseanmälningarna som kommer in via Brottsofferjourens webbplats hänvisas sedan vidare till respektive lokal brottsofferjour för vidare mottagande och eventuell intervju/lämplighetsbedömning.

Utöver digitala annonser hade BOJ under 2023 också ett podcast-samarbete med *Rysarpodden*. Kommunikationsavdelningen tog också fram vykort som via reklambyrå Citrus finns att ta gratis på caféer och restauranger runtom i landet.

Resultat

Under 2023 tog BOJ emot drygt 700 intresseanmälningar via

brottsofferjouren.se. Utöver intresseanmälningarna ger kampanjerna också räckvidd och därmed ökad varumärkeskännetid om BOJ.

Sociala medier och webbplats

Brottsofferjouren Sverige är mest aktiva på Instagram, Facebook och LinkedIn, men syns även på Youtube, Snapchat, Tiktok och X. Under 2023 har BOJ:s aktivitet på Snapchat och Tiktok ökat, framför allt genom betald annonsering, för att nå fler i de yngre målgrupperna.

Webbplatsen *brottsofferjouren.se* (boj.se) uppdateras dagligen med relevant information för brottsutsatta, vittnen, anhöriga och potentiella volontärer. BOJ har även ett intranät som uppdateras dagligen med kalendarium, interna nyheter och material som de lokala brottsofferjourerna kan ta del av och ladda ner.

Övrig annonsering

Brottsofferjouren annonserar regelbundet i tidningar som *Sociomtidningen* och *Framtidens Karriär – Psykolog*, för att nå ut med information om exempelvis våra böcker till relevanta målgrupper. Under 2023 har BOJ synts i tidningen *Expo*. I december genomfördes också en radiokampanj i bland annat Energy och Mix Megapol för att nå fler utsatta under helgerna.

Interna och externa nyhetsbrev

En gång i månaden skickar Brottsofferjouren Sverige ett internt nyhetsbrev med aktuell information till de lokala brottsofferjourerna. Under 2023 började BOJ också att skicka externa nyhetsbrev till intressenter och allmänhet. Dessa skickas ungefär varannan månad med aktuell info om vad som händer inom BOJ och inom brottsofferområdet i stort. Det externa nyhetsbrevet har i dagsläget nära 400 prenumeranter och en öppningsfrekvens på 44 procent.

Stöd till lokala jourer

BOJ:s kommunikator bistår dagligen de lokala brottsofferjourerna i frågor som rör kommunikation. Det handlar till stor del om att ta fram digitalt och tryckt material, men kan också handla om exempelvis stöttning gällande de lokala webbplatserna.

Pressmeddelanden 2023

BOJ skickade under 2023 följande pressmeddelanden, som finns att ta del av i sin helhet på vår webbplats.

- > Mindre stöd till brottsutsatta kvinnor (10 februari)
- > Fler brottsutsatta förmedlas till Brottsofferjouren för stöd (21 september)
- > Brottsofferjouren Sverige utvecklar en modell för ökad trygghet i bostadsområden (13 november)

Informationsmaterial och profilprodukter

Efterfrågan på informationsmaterial i vår webbshop har varit mycket stor under 2023, både externt och från de lokala brottsofferjourerna. Mycket material har tagits fram eller tryckts på nytt. Allt vårt informationsmaterial finns att beställa till endast fraktkostnad i vår webbshop, som enklast nås via *boj.se*. ●

Exempel på material som tagits fram/uppdaterats under året:

- > Folder: Fakta, tips och råd om bedrägerier
- > Kort: Du har rätt till stöd om du utsatts för brott samt Du har rätt till stöd om du ska vittna
- > Folder: Jag vill känna mig trygg! Kunskap och goda råd för att skydda dig mot brott
- > Kort: Vad händer nu? Stöd efter rättegången

Tidningen Brottsoffer: En viktig kanal för information och stöd

Tidningen *Brottsoffer* ges ut av BOJ sedan 1994 och skickas ut till alla medlemmar i en lokal brottsofferjour. Det går också att teckna en helt kostnadsfri prenumeration på tidningen direkt via BOJ.

Tidningen Brottsoffer publiceras med fyra nummer per år och har en upplaga på 11 000 exemplar. Alla medlemmar i en lokal brottsofferjour får tidningen och den distribueras även till bland annat tingsrätter, polisstationer, bibliotek, skolor och vårdcentraler runt om i landet. Alla jourer kan kostnadsfritt beställa önskat antal tidningar direkt till sin jour i samband med tryckning.

I Tidningen Brottsoffer är brottsofferfrågor i fokus och varje nummer behandlar ett aktuellt tema. Under året har tidningen fokuserat på följande teman:

- > Nr 1: Våld i nära relation
- > Nr 2: Bedrägerier
- > Nr 3: Sexualbrott
- > Nr 4: Anhörig

BOJ har ett avtal med *Förbundsmedia AB* gällande utgivningen av tidningen. Förbundsmedia AB ansvarar för tryck, distribution och annonsförsäljning. Brottsofferjouren Sverige ansvarar för det redaktionella materialet.

Tidningens redaktör planerar varje tema i samråd med ett

redaktionsråd bestående av ansvarig utgivare/förbundsordförande och generalsekreterare. Tidningens expertpanel har ideellt besvarat läsarnas frågor. Under året har panelen bestått av Eva Andersson, advokat, Anneli Svensson, socionom och legitimerad psykoterapeut, samt Magnus Öhrn, chef för brottsskadeenheten på Brottsoffermyndigheten. Vi tackar expertpanelen för deras medverkan!

De lokala brottsofferjourerna har bidragit med texter och foton som publicerats i tidningens avdelning *Jourerna berättar*.

»Alla jourer kan kostnadsfritt beställa önskat antal tidningar direkt till sin jour i samband med tryckning.«

På brottsofferjouren.se/tidning finns information om tidningen och ett digitalt tidningsarkiv. Här kan tidningen läsas och laddas ned. ●

»Brottsofferjouren erbjuder kostnadsfritt stöd till brottsutsatta, anhöriga och vittnen på över 20 olika språk. Du kan vara anonym, vi har tystnadslöfte och ingen polisanmälan krävs för att få stöd.«

BOJ organisation

Beskyddare

Hennes Majestät Drottningen är Brottsofferjouren Sveriges beskyddare.

Medlemskap

Brottsofferjouren Sverige är medlem i den europeiska organisationen *Victim Support Europe, Forum – idéburna organisationer med social inriktning, Ideell Arena, Giva, Svensk Insamlingskontroll* och *Fremia – arbetsgivarförbundet för idella organisationer*. Förbundet har kollektivavtal med *Unionen* och *Akademikerförbundet*.

Förbundsstyrelse

Fram till förbundsstämman den 29 september var Sven-Erik Alhem förbundsordförande och Monica Ekström vice förbundsordförande för Brottsofferjouren Sverige. Ordinarie ledamöter var Johanna Kirsten, Kurt Lundgren, Sven Stenson, Yvonne Zingmark och Jean-Pierre Zune. Ersättare var Hans-Åke Donnersvärd och Kent Fernström. Adjungerade var Sanna Backeskog (S) och Thorsten Elofsson (KD) riksdagsledamöter och ledamöter i justitieutskottet.

Förbundsstämman valde den 29 september Sven-Erik Alhem till förbundsordförande och Monica Ekström till vice förbundsordförande. Till ordinarie ledamöter valdes Yvonne Zingmark, Bengt Odeholm, Anna Löof Hedh, Cecilia Abrahamsson och Johanna Kirsten. Till ersättare valdes Marie-Louise Löfdahl, Philip Botström och Ulrika Andersson. Sedan Johanna Kirsten och Ulrika Andersson den 7–8 oktober valt att lämna styrelsen på egen begäran har styrelsen bestått av ordinarie ledamöter varit Yvonne Zingmark, Bengt

Odeholm, Anna Löof Hedh, Cecilia Abrahamsson och Marie-Louise Löfdahl. Ersättare har varit Philip Botström. Adjungerade är som tidigare Sanna Backeskog (S) och Thorsten Elofsson (KD) ledamöter i Justitieutskottet.

Förbundsstyrelsen har haft 13 sammanträden under året, exklusive arbetsutskottets möten. Viktiga frågor som behandlats är:

- › policyfrågor
- › frågor som syftar till att ge bästa möjliga stöd till lokala jourer
- › opinionspåverkande arbete i syfte att stärka rättigheter för brottsoffer, vittnen och anhöriga
- › ekonomifrågor
- › Fortsatt arbete med vidareutveckling och implementering av ärendehanteringssystemet Minerva i syfte att få en mer ändamålsenlig förmedling av ärenden till lokala jourer från polisen i hela landet.

Dessutom har förbundsordförande och vice förbundsordförande tillsammans eller var för sig träffat företrädare för lokala jourer. Även generalsekreteraren har varit med vid några tillfällen.

Förbundsstyrelsens arbetsgrupper har varit: polis, rättsväsende, socialtjänst och hälso- och sjukvård samt stadgar och minimikrav.

Arbetsutskott

Arbetsutskottet bestod fram till Förbundsstämman den 29 september av Sven-Erik Alhem, Monica Ekström och Johanna Kirsten. Därefter av Sven-Erik Alhem, Monica Ekström och Anna Löof Hedh. Arbetsutskottet har haft 9 sammanträden under året.

Revisorer

Ordinarie auktoriserad revisor har varit revisorer från revisorsfirman *Hummelkläppen*. Fram till förbundsstämman den 29 september har Stig Karels samt Alexander Rosenberg varit ordinarie förtroendevalda revisorer samt Lars Brauer ersättare. Efter det har Stig Karels varit förtroendevald sammankallande, Mats Rynning varit ordinarie ledamot och Carin Flemström ersättare.

Valberedning

Brottsofferjouren Sveriges valberedning bestod fram till förbundsstämman den 29 september av Christer Erlandsson, Sabrina Suikki, Inger Erlandsson och Sten-Åke Siewertz. Efter det har den bestått av Christer Erlandsson (sammankallande), Inger Erlandsson, Sten-Åke Siewertz och Margareta Öst.

Förbundets kansli

Fredrik Mellqvist var generalsekreterare för Brottsofferjouren Sverige under 2023. Övriga tjänster på kansliet har under 2023 varit:

- › Rådgivare i Brottsofferjourens telefoncentral inkl. samordnare för telefoncentralen och samordnare för verksamheten Stöd på eget språk
- › Administratörer/ekonomi/löneadministratör
- › Verksamhetsutvecklare inom områdena utbildning, kvalitet och utvärdering, rättsväsende, våld i nära relation samt sårbara grupper
- › Kommunikatör samt redaktör för Tidningen Brottsoffer
- › Projektledare inom bedrägerier, anhöriga, EU-projektet COVIS samt utsatta områden

Vid årets slut fanns 17,3 heltidstjänster på kansliet fördelade på 20 personer. ●

Förbundsstyrelsen

Sven-Erik Alhem
Ordförande

Sven-Erik Alhem är en välkänd samhällsdebattör och rättsexpert och har varit förbundsordförande för Brottsofferjouren Sverige sedan 2009. Alhem har tidigare bland annat arbetat som överåklagare, sakkunnig i justitiedepartementet samt i hovrätten över Skåne och Blekinge.

Monica Ekström
Vice ordförande

Monica Ekström, som också är ordförande för Brottsofferjouren Värmland, valdes till vice ordförande för Brottsofferjouren Sverige 2009. Hon har ett långt samhällsengagemang i bagaget och brinner särskilt för frågor om barns rättigheter, hedersvåld och funktionsrättsfrågor. Ekström är också ordförande för Funktionsrätt Värmland.

Cecilia Abrahamsson
Ordinare ledamot

Marie-Louise Löfdahl
Ordinare ledamot
(från och med 7/10)

Anna Lööf Hedh
Ordinare ledamot

Bengt Odeholm
Ordinare ledamot

Yvonne Zingmark
Ordinare ledamot

Philip Botström
Ersättare

Sanna Backeskog (S)
Adjungerade

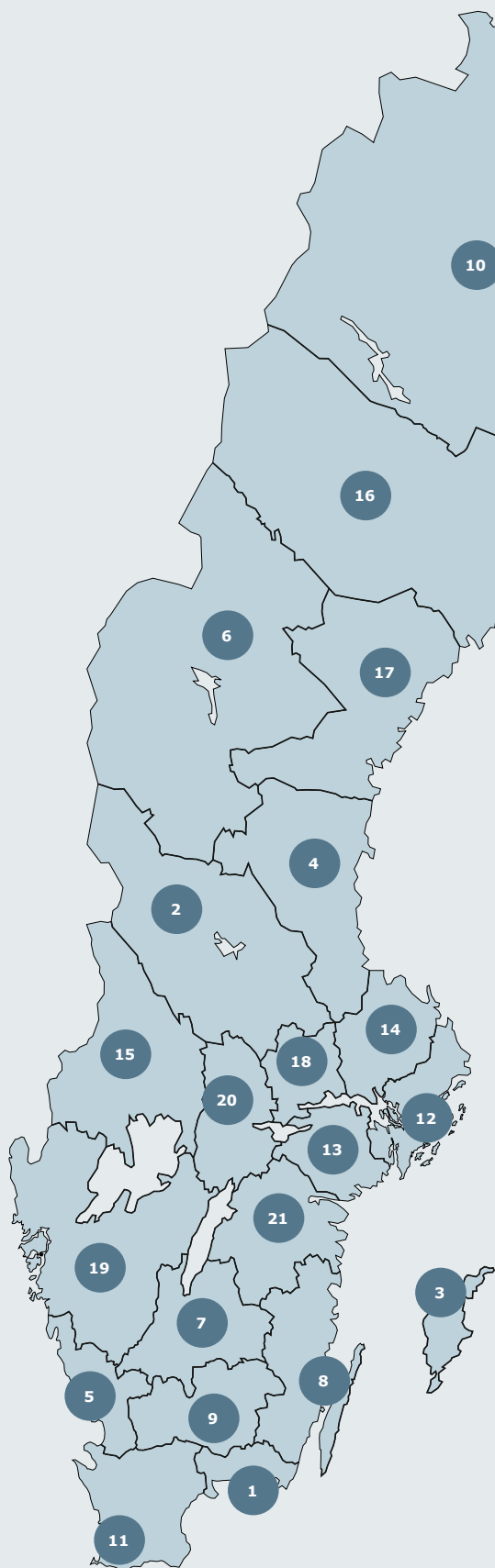

Thorsten Elofsson (KD)
Adjungerade

Den 7–8 oktober valde Johanna Kirsten och Ulrika Andersson att lämna styrelsen på egen begäran.

Brottsofferjourer i Sverige

1
Blekinge län
Blekinge

2
Dalarnas län
Avesta-Hedemora
Mellersta Dalarna
Övre Dalarna

3
Gotlands län
Stockholm-Gotland

4
Gävleborgs län
Bollnäs-Ovanåker
Gästrik Västra
Gävle
Hudiksvall-Nordanstig
Ljusdal
Söderhamn

5
Hallands län
Falkenberg
Kungsbacka
Södra Halland
Varberg

6
Jämtlands län
Jämtland

7
Jönköpings län
Jönköping

8
Kalmar län
Oskarshamn-
Mönsterås-Högsby
Södra Kalmar län

9
Kronobergs län
Sunnerbo
Växjö
Älmhult

10
Norrbottens län
Norrbotten

11
Skåne län
Freezonen
Helsingborg
Hässleholm-Osby-
Perstorp
Landskrona-Svalöv
Mellersta Skåne
Nordöstra Skåne
Söderslätt
Ängelholm

12
Stockholms län
Haninge-Nynäshamn
Huddinge-Botkyrka
Nacka-Tyresö-Värmdö
Roslagen
Stockholm-Gotland
Södertälje
Södra Stockholm
Västerort

13
Södermanlands län
Eskilstuna
Katrineholm-Flen-
Vingåker
Strängnäs
Östra Sörmland

14
Uppsala län
Enköping
Uppsala län

15
Värmlands län
Värmland
Östra Värmland

16
Västerbottens län
Skellefteå
Umeåregionen
Södra Lappland

17
Västernorrlands län
Västernorrland

18
Västmanlands län
Västmanland

19
Västra Götalands län
Ale
Alingsås-Lerum-
Vårgårda-Herrljunga
Borås-Sjuhärad
Fyrbodals
Storgöteborg
Östra Skaraborg

20
Örebro län
Örebro län

21
Östergötlands län
Västra Östergötland
Östergötland

Underskrifter Årsberättelse 2023

Organisationsnummer
815600-8784

Styrelsen

Ordinarie styrelseledamöter

Sven-Erik Alhem
Monica Ekström
Cecilia Abrahamsson
Marie-Louise Löfdahl
Anna Lööf Hedh
Bengt Odeholm
Yvonne Zingmark

har granskat årsberättelsen
och signerat den digitalt
den 30 april 2024.

Revisorer

Förtroendevalda revisorer

Stig Karels
Mats Ryning

har granskat årsberättelsen
för räkenskapsåret 2023 och tillstyrker att den
ger en rättvisande bild av Brottsofferjouren Sveriges
verksamhet under år 2023 samt att den stämmer överens
med årsredovisning daterad 2024-04-17
Förtroendevalda revisorer
har signerat årsberättelsen
den 30 april 2024.

Årsredovisning för

Brottsofferjouren Sverige

815600-8784

Räkenskapsåret

2023-01-01–2023-12-31

Förvaltningsberättelse	1
Resultat och ställning	4
Resultaträkning	5
Balansräkning	6
Noter	8
Underskrifter	14

Förvaltningsberättelse

Styrelsen för Brottsofferjouren Sverige får härmed avge årsredovisning för räkenskapsåret 2023. Årsredovisningen är upprättad i svenska kronor, SEK. Om inte annat särskilt anges, redovisas alla belopp i hela kronor (kr). Uppgifter inom parentes avser föregående år.

Allmänt om verksamheten

Brottsofferjouren Sverige är en organisation bestående av ideella lokala brottsofferjourer vars huvudsakliga syfte och mål är att ge stöd, information och praktisk vägledning till brottsoffer, anhöriga och vittnen. Brottsofferjouren Sveriges ändamål är:

- att stödja och utbilda föreningarna inom förbundet i olika avseenden,
- att genom opinionsbildning verka för att brottsoffers, vittnens och anhörigas behov tillgodoses,
- att verka för att rättssäkerheten för brottsoffer, vittnen och anhöriga är betryggande inför och vid domstolsförhandlingar,
- att verka för att samhället ökar sina insatser för att förebygga brott,
- att stimulera samarbetet mellan föreningarna som arbetar med målsättningar enligt ovanstående punkter.

Allmänt stöd och stöd i domstol

Huvuddelen av stödet ges av de lokala brottsofferjourerna. En viktig resurs när det gäller att tillse att brottsoffer alltid möts av en personlig röst när de söker kontakt med Brottsofferjouren är Brottsofferjourernas nationella telefonlinje (Brottsofferjourens telefoncentral 116 006). Telefoncentralen tar emot inkommande samtal från hela landet, lyssnar och ger information. Inringaren förmedlas sedan vidare för stöd hos en lokal brottsofferjour. Telefoncentralen organiserar också tjänsten Stöd på eget språk, där stödsökande erbjuds information och vägledning på drygt 20 olika språk. Arabiska, engelska och persiska är de vanligast förekommande språken. Särskilda informationsblad har översatts till respektive språk och marknadsförts till lokala brottsofferjourer, polismyndigheter, socialtjänst, medborgarkontor samt hälso- och sjukvård. Brottsofferjourens telefoncentral har också möjlighet att

svara på frågor från brottsoffer, anhöriga och vittnen via e-post, chatt eller formulär på hemsidan.

I samband med rättegång erbjuds målsägande, anhöriga och vittnen stöd vid alla landets tingsrätter och hovrätter. Brottsofferjouren Sveriges lokala

jourer svarar för denna verksamhet vid 54 domstolar (tingsrätter, hovrätter och kansliorter).

Utbildning

Brottsofferjouren Sveriges utbildningsverksamhet är en viktig del av förbundets uppdrag i förhållande till de lokala jourerna. Utbildningsverksamhetens syfte är att genom olika insatser säkra den kunskap som behövs för att organisationen ska kunna genomföra sitt uppdrag och uppfylla målen med verksamheten. Dessa är i huvudsak att ge stöd och hjälp till brottsoffer, vittnen och anhöriga, sprida kunskap om brottsutsattas situation samt arbeta för att deras rättigheter stärks. Förbundet anordnar årligen samordnar- och ordförandekonferenser där samtliga medlemsföreningar inbjuds att delta samt en mängd andra utbildningstillfällen inom olika specialområden. Förbundet producerar utbildningsmaterial för både grundutbildning av stödpersoner och material och litteratur som gäller särskilda brottsoffergrupper som de lokala brottsofferjourerna tar del av. Förbundet anordnar också en digital, nationell grundutbildning om 8 tillfällen för nya stödpersoner två gånger per år.

Verksamhet med medel från finansiärer för särskilda syften

Insatser inom våld i nära relationer finansieras med medel från Socialstyrelsen. Syftet är att stärka brottsofferjourernas arbete med våldsutsatta personer inom nära relation och barn som bevittnat våld samt inom hedersrelaterat våld och förtryck. Förbundet har en heltidsanställd verksamhetsutvecklare inom våld i nära relation och även flera andra tjänster som delvis finansieras med medel från Socialstyrelsen. Förbundet anordnar särskilda utbildningsinsatser inom området våld i nära relation.

Sedan december 2023 driver Brottsofferjouren Sverige projektet Trygg Trapp, som finansieras med medel från Allmänna Arvsfonden. Syftet med projektet är att hitta en modell för ökad trygghet i utsatta områden med utgångspunkt i ungas röster.

Opinionsbildning

Organisationens kontakter med brottsoffer, anhöriga och vittnen har gett oss en bred erfarenhet och kunskap om dessa gruppers situation och behov. Förbundet har en betydande roll i att bedriva opinionsbildning utifrån denna kunskap så att situationen förbättras för brottsoffer inom rättsväsende, socialtjänst samt hälso- och sjukvård. Tidningen Brottsoffer

som ges ut av förbundet är en kanal för att föra ut och lyfta fram olika frågor inom brottsofferområdet till beslutsfattare, media och andra externa grupper, men även belysa frågor internt inom organisationen. De lokala brottsofferjourerna och deras medlemmar får Tidningen Brottsoffer gratis. Förbundet har regelbundna möten med politiker, tjänstepersoner och andra beslutsfattare för att belysa brottsoffrens situation och vilka insatser som behöver göras för att stärka deras rättigheter.

Kommunikation

Det övergripande målet för Brottsofferjouren Sveriges kommunikation är att Brottsofferjouren som organisation ska bli mer känd och att fler ska känna till att Brottsofferjouren ger kostnadsfritt stöd till brottsoffer, anhöriga och vittnen. Då polisens förmedling av ärenden under de senaste åren minskat är det än mer angeläget att BOJ når ut med att de finns och vad organisationen kan hjälpa till med direkt till allmänheten, så att brottsutsatta själva ska välja att kontakta BOJ även om de inte blir förmedlade vid polisanmälan. Då når BOJ också en större del av den grupp brottsutsatta som inte anmält händelsen. Genom regelbundna kampanjer och aktivitet på webb och i sociala medier har kännedomen om BOJ de senaste åren ökat.

Väsentliga händelser under räkenskapsåret

Organisationsutveckling och kvalitetsarbete

Syftet med den organisationsutveckling som skett sedan 2013 är att utveckla och förstärka det lokala brottsoffersstödet samt att säkerställa att detta stöd är likvärdigt över hela landet. Målet är att lokala brottsofferjourer ska få ökade ekonomiska medel och ha tillgång till anställd(a) samordnare. Verksamheten får då möjlighet till ökad kvalitet och kontinuitet. Detta har medfört en process där jourer gått samman för att skapa bättre förutsättningar. När verksamhetsåret 2023 var över hade Brottsofferjouren Sverige 60 medlemsföreningar. Inom större föreningar finns även flera lokalkontor för att öka tillgängligheten. Nästan alla kommuner ingår i en brottsofferjour. 111 kommuner har idag tecknat IOP eller samverkansavtal med lokala brottsofferjourer.

Arbetet fortgår med att utveckla ärendehanteringens både vad gäller metod, kvalitet och innehåll. Ärendehanteringssystemet *Minerva* togs i bruk under 2021 och har förenklats arbetet och statistikframställningen. Det ger även en bättre överblick över ärendeflödet och möjliggör tekniska lösningar som

direktimport av polisens ärenden och utsändning av brukarenkät till stödsökanden. Sedan 2022 omfattar *Minerva* även stöd i domstol (ärenden D).

Statistik och ärendeförmedling

En mycket viktig och prioriterad fråga under året har likt tidigare år varit polisens förmedling till de lokala brottsofferjourerna. EU:s brottsofferdirektiv understryker angelägenheten i att polisen ska hänvisa brottsoffer till brottsofferstödjande verksamhet. En väl fungerande ärendeförmedling från polisen är en grundförutsättning för att brottsoffer, anhöriga och vittnen ska få det stöd som brottsofferdirektivet beskriver. Förbundsstämman 2021 fattade ett enhälligt beslut att både jourer och förbund ska verka för en övergång till en digital, central ärendeförmedling från polisen till BOJ för direkt import och fördelning i det nya ärendehanteringssystemet *Minerva*. Samverkan med polisen har under 2023 fortsatt på flera olika områden för att kunna uppnå det målet. Som en följd av initiativet "Operation: Har du ställt frågan?" (HDSF) har ärendeförmedlingen på många håll i landet ökat under året. HDSF går ut på att de lokala brottsofferjourerna håller i informationsträffar hos polisen (i första hand PKC) med ett färdigt informationsmaterial att utgå ifrån. HDSF har varit mycket framgångsrikt och kommer att fortgå kontinuerligt.

Kompetensutveckling via webben och konferenser

Under år 2023 har följande interna konferenser arrangerats för nyckelpersoner inom Brottsofferjouren Sverige:

- Ordförandekonferens, 2 dagar
- Samordnarkonferens, 2 dagar
- Introduktionsdag för nya samordnare och ordförande, 1 dag
- Digital grundutbildning för nya volontärer under höst och vår
- Utbildning i föreningskunskap för nya styrelsemedlemmar vid lokal jour
- Digital valberedningsutbildning för lokala jourer om två tillfällen.
- Två temakonferenser inom våld i nära relation.

En anställd projektledare har arbetat med att genom dialog med jourerna ta fram en plan för hur Brottsofferjouren på sikt kan bli bättre på att erbjuda och ge stöd till brottsutsatta i utsatta områden. Kompetens om utsatta och sårbara grupper måste öka för att nå målsättningen att kunna ge stöd till alla brottsoffer. För att få ny kunskap och uppmärksamma dessa

grupper samt för att utveckla nya metoder i brottsofferarbetet arbetar förbundet med olika projekt. Erfarenheter inom projekten kan spridas till jourerna som ett led i det kvalitetshöjande arbetet.

Opinion och kommunikation

Under 2023 har satsningar gjorts för att öka kännedomen om Brottsofferjouren och vårt erbjudande. Bland annat har den sista fasen i en större kampanj riktade till unga brottsoffer (16–35 år) genomförts. BOJ har även drivit kampanjer för att värva fler volontärer till landets brottsofferjourer vilket genererade 700 intresseanmälningar. Brottsofferjouren har, förutom digital annonsering, syns på skärmar och i lokaltrafik över hela landet samt hörts i radio och populära podcasts.

Medlemmar

Vid årets början var 65 lokala brottsofferjourer medlemmar i Brottsofferjouren Sverige och vid årets slut var 60 lokala brottsofferjourer medlemmar. Detta beror på att ett flertal mindre jourer har valt att gå ihop och bilda jourer med större upptagningsområden. Vid årets slut var 4 623 personer registrerade som medlemmar i landets brottsofferjourer.

Hållbarhetsupplysningar

Förbundet arbetar aktivt och kontinuerligt med den gemensamma värdegrunden i hela organisationen. Brottsofferjouren Sverige är anslutna till *Fremia* (Arbetsgivarorganisationen för ideella organisationer) samt är medlemmar i *Ideell arena*, *Forum*, *Giva*, *Svensk Insamlingskontroll* och *Victim Support Europe*. Förbundet har kollektivavtal med *Unionen* och *Akademikerförbundet*.

Resultat och ställning

Flerårsöversikt

Allmänna förutsättningar	2023	2022	2021	2020	2019
Resultat (tkr)					
Verksamhetens intäkter	17 954	17 900	30 082	23 660	19 679
Verksamhetens kostnader	-19 606	-19 245	-27 872	-22 285	-19 559
Verksamhetens resultat	-1 652	-1 345	2 210	1 375	120
Resultat från finansiella investeringar	268	48	6	15	-2
Årets resultat	-1 384	-1 298	2 216	1 390	117

Ekonomisk ställning

Eget kapital (tkr)	2 760	4 144	5 442	3 226	1 836
Soliditet (%)	26	33	58	35	23
Värdesäkring av eget kapital (%)	-33	-24	69	76	7

Definitioner

Eget kapital: Företagets nettotillgångar, det vill säga skillnader mellan tillgångar och skulder.

Soliditet (%): Uppgiften beräknas som utgående eget kapital dividerat med balansomslutningen (totala tillgångar i balansräkningen).

Värdesäkring av eget kapital (%): Uppgiften beräknas som årets resultat dividerat med ingående eget kapital.

Förändring av eget kapital

	Bundet eget kapital	Balanserat kapital	Summa kapital
Belopp vid årets ingång	400 000	3 744 390	4 144 390
Årets resultat		-1 383 952	-1 383 952
Belopp vid årets utgång	400 000	2 360 438	2 760 438

Föreningens resultat och ställning i övrigt framgår av efterföljande resultat- och balansräkning med noter.

Resultaträkning

	Not	2023-01-01 -2023-12-31	2022-01-01 -2022-12-31
Verksamhetens intäkter			
Medlemsavgifter		61 000	66 000
Bidrag och gåvor	2	17 307 315	17 255 939
Försäljning		292 173	233 145
Deltagaravgifter		127 800	133 000
Övriga intäkter		159 168	163 901
Övriga rörelseintäkter		6 456	47 819
		17 953 912	17 899 804
Verksamhetens kostnader			
	3, 4		
Ändamålskostnader		-17 834 462	-17 478 642
Insamlingskostnader		-269 320	-244 532
Administrationskostnader		-1 502 464	-1 521 901
		-19 606 246	-19 245 075
Verksamhetsresultat		-1 652 334	-1 345 271
Resultat från finansiella poster			
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter		268 850	48 848
Räntekostnader och liknande resultatposter		-468	-1 318
		268 382	47 530
Resultat efter finansiella poster		-1 383 952	-1 297 741
Resultat före skatt		-1 383 952	-1 297 741
Årets resultat		-1 383 952	-1 297 740

Balansräkning

	Not	2023-12-31	2022-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Materiella anläggningstillgångar			
Inventarier, verktyg och installationer	5	0	0
		0	0
Summa anläggningstillgångar		0	0
Omsättningstillgångar			
Varulager mm			
Handelsvaror		124 638	117 568
		124 638	117 568
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		55 337	31 536
Övriga fordringar	6	983 806	349 616
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	7	489 949	396 340
		1 529 092	777 492
Kassa och bank		8 796 522	11 566 828
Summa omsättningstillgångar		10 450 252	12 461 888
SUMMA TILLGÅNGAR		10 450 252	12 461 888

Balansräkning

	Not	2023-12-31	2022-12-31
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital			
Bundet eget kapital		400 000	400 000
Balanserat kapital		3 744 390	5 042 130
Årets resultat		-1 383 952	-1 297 740
Summa eget kapital		2 760 438	4 144 390
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder		2 149 926	1 317 918
Skuld erhållna ej nyttjade bidrag	8	2 731 818	4 183 475
Övriga skulder		422 899	380 284
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	9	2 385 171	2 435 821
Summa kortfristiga skulder		7 689 814	8 317 498
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		10 450 252	12 461 888

Noter

Not 1: Redovisnings- och värderingsprinciper

Allmänna upplysningar

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen och BFNAR 2012:1 Årsredovisning och koncernredovisning (K3) och FRII:s Styrande riktlinjer för årsredovisning (antagna av FRII:s styrelse 2014, uppdaterade 2018).

Redovisningsprinciperna är oförändrade jämfört med föregående år.

Värderingsprinciper

Tillgångar, avsättningar och skulder har värderats till anskaffningsvärden om inget annat anges nedan.

Resultaträkningen

Verksamhetsintäkter

Endast det inflöde av ekonomiska fördelar som Brottsofferjouren Sverige erhållit eller kommer att erhålla för egen räkning redovisas som intäkt.

Intäkter värderas, om inget särskilt anges nedan, till verkliga värdet av det som erhållits eller kommer att erhållas.

Medlemsavgifter

Medlemsavgifter består av inbetalningar av de lokala kontoren för medlemskap i Brottsofferjouren Sverige. Medlemsavgiften redovisas som intäkt vid erhållen inbetalning från medlemmen.

Gåvor och bidrag

En transaktion i vilken organisationen tar emot en tillgång eller en tjänst som har ett värde, utan att ge tillbaka motsvarande värde i utbyte, är en gåva eller ett erhållet bidrag.

Om tillgången eller tjänsten erhålls för att organisationen uppfyllt eller kommer att uppfylla vissa villkor och organisationen har en skyldighet att återbetala till motparten om villkoren inte uppfylls, är det ett erhållet bidrag. Är det inget bidrag är det en gåva.

Gåvor redovisas som huvudregel som intäkt när de erhålls medan bidrag redovisas som intäkt när villkoren för att erhålla bidraget har uppfyllts. Erhållna bidrag redovisas som skuld till dess villkoren för att erhålla bidraget uppfylls.

Verksamhetskostnader

Verksamhetskostnader delas in i följande funktioner; ändamåls-, insamlings- och administrationskostnader. Gemensamma kostnader såsom kostnader för it, ekonomi och lokalhyra fördelas på respektive funktion enligt en fördelningsnyckel.

Ändamålskostnader är sådana kostnader som kan hänföras till Brottsofferjouren Sveriges uppdrag enligt stadgarna. Här ingår bland annat de kostnader för personal och varor/tjänster som hör till de aktiviteter som organisationen genomför för att fullfölja sitt uppdrag, exempelvis konferens- och seminariekostnader, informations- och utbildningsmaterial, resekostnader i samband med utbildning och/eller stöd till jourer, samt personalkostnader för organisationens verksamhetsutvecklare.

Med insamlingskostnader menas kostnader för insamlingsarbete som riktar sig mot organisationens samtliga givare. Då Brottsofferjouren Sverige är i början av sitt insamlingsarbete mot privata givare har organisationen hittills endast mindre kostnader, i form av kostnader vid försäljning av varor. Under 2016 valde organisationen att klassificera konferenskostnader under kategorin insamlingskostnad, men eftersom organisationens konferenser främst vänder sig till medlemmar, klassificeras posten från och med år 2017 som ändamålskostnad.

Administrativa kostnader är sådana som behövs för att administrera och driva organisationen. Exempel är kostnader för styrelsemöten och revision. Om en kostnad varken avser ändamål, medlemsvård/-värvning eller insamling hänförs den till administrationskostnader. I administrationskostnader ingår samkostnader, såsom lön till administrativ personal.

Leasing

Alla leasingavtal redovisas som operationella, det vill säga leasingavgiften redovisas linjärt över leasingperioden.

Ersättningar till anställda

Ersättningar till anställda i form av löner, sociala avgifter och liknande kostnadsförs i takt med att de anställda utför tjänster. När pensionsförpliktelser klassificeras som avgiftsbestämda redovisas en kostnad det år som pensionen tjänas in.

Inkomstskatt

Brottsofferjouren Sverige är en ideell förening och är därmed inte skatteskyldig.

Balansräkningen

Tillgångar, skulder och avsättningar värderas till anskaffningsvärde om inget annat anges nedan.

Materiella och immateriella anläggningstillgångar

Materiella och immateriella anläggningstillgångar värderas till anskaffningsvärde minskat med avskrivningar enligt plan.

Finansiella tillgångar

Vid anskaffningstidpunkten värderas finansiella tillgångar till anskaffningsvärde med tillägg för direkta transaktionsutgifter.

Kundfordringar värderas individuellt till det belopp som beräknas inflyta.

Varulager

Varulagret har värderats till det lägsta av dess anskaffningsvärde och dess nettoförsäljningsvärde på balansdagen. Med nettoförsäljningsvärde avses varornas beräknade försäljningspris minskat med försäljningskostnader.

Skuld för erhållna ej nyttjade bidrag

I de fall organisationen erhållit bidrag men ännu inte uppfyllt villkoren redovisas en skuld.

Avsättningar

En avsättning redovisas när organisationen har ett legalt eller informellt åtagande som följd av inträffade händelser och där organisationen förväntar sig att en utbetalning kommer att krävas för att reglera åtaganden samt att en tillförlitlig uppskattning av beloppet kan göras. Avsättningar värderas till den bästa uppskattningen av det belopp som kommer att behöva erläggas.

Anläggningstillgångar

Immateriella och materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde minskat med ackumulerade avskrivningar enligt plan och eventuella nedskrivningar.

Avskrivning sker linjärt över den förväntade nyttjandeperioden med hänsyn till väsentligt restvärde. Följande avskrivningsprocent tillämpas:

Inventarier, verktyg och installationer   5 år

Uppskattningar och bedömningar

Det finns inga väsentliga poster i föreningens resultat- och balansräkning som baseras på uppskattningar och bedömningar.

Not 2: Bidrag och gåvor

	2023	2022
Bidrag och gåvor som redovisas som intäkt		
Allmänheten	53 976	70 070
Brottsoffermyndigheten (verksamhetsmedel)	11 500 000	11 500 000
Socialstyrelsen	3 000 000	5 000 000
EU kommission	2 674 044	685 869
Arvsfonden	79 296	0
Summa	17 307 316	17 255 939

Not 3: Anställda och personalkostnader

	2023	2022
Medelantal anställda		
Kvinnor	12	11
Män	5	5
	17	16

Löner och andra ersättningar

Generalsekreterare	738 690	731 230
Övriga anställda	7 656 308	7 228 962
	8 394 998	7 960 192

Sociala kostnader

Pensionskostnader för generalsekreterare	230 755	231 296
Pensionskostnader för övriga anställda	653 908	614 980
Övriga sociala avgifter enligt lag och avtal	2 523 301	2 430 623
	3 407 964	3 276 899

Totala löner, ersättningar, sociala kostnader och pensionskostnader	11 802 962	11 237 091
--	-------------------	-------------------

Arvode för ordinarie styrelsearbete utgår endast vid förlorad arbetsinkomst och har totalt under år 2023 varit 8 226 kr (3 713 kr).

Könsfördelning bland ledande befattningshavare

Andel kvinnor i styrelsen	71 %	57 %
Andel män i styrelsen	29 %	43 %

Not 4: Leasingavtal

Årets leasingkostnader avseende leasingavtal, uppgår till 1 303 895 (1 195 157) kronor.

Framtida leasingavgifter, för icke uppsägningsbara leasingavtal, förfaller till betalning enligt följande:

	2023	2022
Inom ett år	1 274 700	1 151 192
2-5 år	2 116 275	2 990 306
	3 390 975	4 141 498

Avtalet om lokalhyra är förlängd till 2026-09-31.

Not 5: Inventarier, verktyg och installationer

	2023-12-31	2022-12-31
Ingående anskaffningsvärden	801 965	801 965
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	801 965	801 965
Netto anskaffningsvärde	801 965	801 965
Ingående avskrivningar	-801 965	-801 965
Utgående ackumulerade avskrivningar	-801 965	-801 965
Utgående redovisat värde	0	0

Not 6: Övriga fodringar

	2023-12-31	2022-12-31
Skattekonto	17 096	70 714
Ej utbetalda projektbidrag	966 710	278 902
	983 806	349 616

Not 7: Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

	2023-12-31	2022-12-31
Kontorshyra	320 575	302 326
Övrigt	169 374	94 014
	489 949	396 340

Not 8: Skuld erhållna ej nyttjade bidrag

	2023-12-31	2022-12-31
Projekt Covis	1 509 432	4 034 097
Projekt BeneVict	0	149 379
Projekt Trygg Trapp	1 222 386	0
	2 731 818	4 183 476

Not 9: Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	2023-12-31	2022-12-31
Semesterlöneskuld	1 702 711	1 787 689
Löneskatt	337 941	318 373
Upplupna kostnader	250 040	264 720
Upplupna löner	94 479	65 040
	2 385 171	2 435 822

Not 10: Ställda säkerheter

Organisationen har inga ställda säkerheter.

Not 11: Väsentliga händelser efter räkenskapsårets utgång

Organisationen har inga väsentliga händelser efter räkenskapsårets utgång att rapportera.

Underskrifter Årsredovisning 2023

Organisationsnummer
815600-8784

Styrelsen

Ordinarie styrelseledamöter

Sven-Erik Alhem
Monica Ekström
Cecilia Abrahamsson
Marie-Louise Löfdahl
Anna Lööf Hedh
Bengt Odeholm
Yvonne Zingmark

har granskat årsredovisningen
och signerat den digitalt
den 30 april 2024

Revisorer

Auktoriserad revisor

Tommy Nilsson

samt förtroendevalda revisorer

Stig Karels
Mats Ryning

har signerat årsredovisningen digitalt
den 30 april 2024

Revisionsberättelse

Till riksstämman i Brottsofferjouren Sverige

Org.nr 815600-8784

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för Brottsofferjouren Sverige för räkenskapsåret 2023.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av Brottsofferjouren Sveriges finansiella ställning per den 2023-12-31 och av dess finansiella resultat för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionsred i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet *Revisorns ansvar*. Vi är oberoende i förhållande till föreningen enligt god revisorsred i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Annan information än årsredovisningen

Det är styrelsen som har ansvaret för den andra informationen. Den andra informationen består av inledning och Verksamhetsredovisning. Vårt uttalande avseende årsredovisningen omfattar inte denna information och vi gör inget uttalande med bestyrkande avseende denna andra information.

I samband med vår revision av årsredovisningen är det vårt ansvar att läsa den information som identifieras ovan och överväga om informationen i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningen. Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen samt bedömer om informationen i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Om vi, baserat på det arbete som har utförts avseende denna information, drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är vi skyldiga att rapportera detta. Vi har inget att rapportera i det avseendet.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Styrelsen ansvarar även för den interna kontroll som den bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar styrelsen för bedömningen av föreningens förmåga att fortsätta verksamheten. Den upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen avser att likvidera Brottsofferjouren Sverige, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Revisorns ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionsred i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risker för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar vi oss en förståelse av den del av Brottsofferjouren Sveriges interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar vi en slutsats om lämpligheten i att styrelsen använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om föreningens förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att en förening inte längre kan fortsätta verksamheten.
- utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Vi måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalande

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens förvaltning för Brottsofferjouren Sverige för räkenskapsåret 2023.

Vi tillstyrker att föreningsstämman beviljar styrelsens ledamöter ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalande

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet *Revisorns ansvar*. Vi är oberoende i förhållande till Brottsofferjouren Sverige enligt god revisionssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för vårt uttalande.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förvaltningen.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot i något väsentligt avseende företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningskyldighet mot föreningen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionsred i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot Brottsofferjouren Sverige.

Som en del av en revision enligt god revisionsred i Sverige använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på vår professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för Brottsofferjouren Sveriges situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet.

Revisionsberättelsen har signerats digitalt 2023-04-30 av

Tommy Nilsson
Auktoriserad revisor

Stig Karels
Förtroendevald revisor

Mats Ryning
Förtroendevald revisor

STÖD SOM GER KRAFT.

Brottsofferjouren är en politiskt och religiöst obunden ideell organisation som ger stöd till brottsoffer, vittnen och anhöriga. Det spelar ingen roll vem du är eller vilket brott du har utsatts för.

Broddsutsatta kan vara anonyma i kontakten med oss, stödet är kostnadsfritt, vi har tystnadslöfte och ingen polisanmälan krävs. Grunden i vårt arbete är FN:s deklARATION om mänskliga rättigheter. Brottsofferjouren finns i hela landet och stödet ges av utbildade volontärer.

Brottsofferjouren Sverige

Hammarby fabriksväg 25
120 30 Stockholm

Telefon: 08-644 88 00

E-post: info@brottsofferjouren.se

Webbplats: www.brottsofferjouren.se